

A sürgősségi kórház újabb projektje nyert jóváhagyást

Fejlesztik az intenzív újszülöttosztályt

A Maros Megyei Sürgősségi Kórház újabb projektjét hagyták jóvá, így az Országos Helyreállítási Alapból nyert finanszírozással korszerűsítik, bővítik és új egészségügyi felszereléssel látják el az intézmény intenzív újszülöttosztályát. A projekt értéke több mint 21 millió lej.

Menyhárt Borbála

A Maros Megyei Sürgősségi Kórház újszülöttosztályának intenzív terápiás részlegén az intézmény szülészeti és nőgyógyászati klinikáján világra jött újszülöttek mellett az egész országból fogadnak kritikus

állapotban lévő csecsemőket, rendkívül összetett eseteket látnak el, többek között szívfejlődési rendellenességgel világra jött újszülötteket, akiket az intézményben működő Szív-, Errendszeri és Transzplantációs Intézetben műtenek meg.

A projekt célja, hogy minél több kritikus állapotú újszülöttet tudjanak minél jobb körülmények között ellátni. Ennek érdekében öt ágygal bővítik és performáns orvosi felszerelésekkel (inkubátorok, lélegeztető berendezések, az életfunkciókat követő eszközök) látják el az osztályt, a meglévő ágyak közül ötöt korszerű berendezésekkel szerelnek fel.

(Folytatás a 4. oldalon)

Ne feledje idejében megújítani előfizetését! Ha előfizet, biztosan kézhez kapja, féláron!

Vásárhelyi Forgatag

A tizedik kiadását ünneplő rendezvény 350 programpontot kínál a közönségnek, többek közt díjátadó gálával ünnepel: a tíz év fényében tíz személynek adnak Bethlen Zsuzsanna-díjat.

5.

Októberben újraindulhat a marosludasi cukorgyár

A lebontásra ítélt gyárat a minisztérium közvetítésével a cukorrépa-termesztők szeretnék megvásárolni. S míg a tárgyalások folytak, a létesítmény Mihaela Neagu és Mihai-Daniel Matache tulajdonába került, akiknek már addig is voltak érdekeltségeik az élelmiszeriparban, ugyanis az előbbi vásárolta meg és üzemeltette a botfalusi cukorgyárat.

6.

Ingyenes tápszer csecsemőknek

A marosvásárhelyi szociális osztály ingyenes tejport, csecsemőtápszert biztosít a háziorvos által felírt recept alapján 0-12 hónapos gyermekek számára, akiket nem szoptatnak, és akik eleget tesznek a feltételeknek.

8.

OPTICA OPTOFARM
A látás szakértője

Az Optika Optofarm folytatja akcióját

nyugdíjas ügyfelei számára:

50%-os kedvezménnyel

kaphatók a közellátó műanyag monofokális lencsék

augusztus 31-ig.

Keressen minket

Marosvásárhelyen, Szászrégenben és Szovátán!

Előjegyzésért hívja a **0265-212-304-es telefonszámot!**

Aktuális

Balekzöldség

Benedek István

Nem sok olyan dolog van, amiben szép hazánk a világ élvonalába tartozna, de akaratlanul is sikerült, a körülmények szerencsés összjátékának betudhatóan, egy ilyen teljesítményt felmutatni: a környezetbarát energiatermelés tekintetében a témára nagy figyelmet, és az átállásra temérdek pénzt és erőforrást fordító országokat is megelőzünk. De a dicsőség igencsak kétes, ha a háttérben is szét-nézünk.

Egy, szerte a világból statisztikai adatokat szemlélő portál adatai alapján írta meg az egyik mérvadó gazdasági lap mostanában, hogy tavaly az idehaza megtermelt villanyáram 62 százaléka származott környezetbarát energiaforrásból. Ezzel nem vagyunk világszereplők, de annyira ott vagyunk az élvonalban, hogy például a hollandokat és a németeket is megelőzzük ebben a tekintetben, pedig ezek az országok talicskával tolják a pénzt a zöldátállásba. Idén még jobban ki-zöldültünk energetikailag, áprilisban már 80 százalékra ment fel az energiamixben a zöldáram aránya.

De ez korántsem azért történt, mert az illetékesek okosan terveztek, és sokat fektettek volna be ebbe az ügybe. Azért zöldülünk ilyen iramban, mert az idejórési feltételek kedveztek a dolognak, és legalább ugyanilyen fontos volt az is, hogy visszaesett a fogyasztás a magas energiaár és a csökkenő ipari termelés okán.

(Folytatás a 3. oldalon)

AUGUSZTUS

23., szerda

A Nap kel
6 óra 30 perckor,
lenyugszik
20 óra 19 perckor.
Az év 235. napja,
hátravan 130 nap.

IDŐJÁRÁS

Vihar lehetséges

Hőmérséklet:

max. 30 °C
min. 17 °C

*Isten éltesse!

Ma BENCE,
holnap BERTALAN napja.
BERTALAN: az arámi-görög
Bartholomaiosz férfinév latinus
Bartholomeus formájú rövidülé-
séből származik. Jelentése: Pto-
lemaiosz fia.

VALUTAÁRFOLYAM

BNR – 2023. augusztus 22.

1 EUR	4,9373
1 USD	4,5276
100 HUF	1,2913
1 g ARANY	276,9936

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGEBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0265/268-854.

Megyei hírek

Emléktábla Petelei István írónak és dr. Czako József orvosprofesszornak

A Marosvásárhelyi Örmény-Magyar Kulturális Egyesület Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatalával két örmény származású jeles személyiség, Petelei István író és dr. Czako József orvosprofesszor emléké előtt tisztelegve emléktáblát avat. Az avatási ünnepség augusztus 26-án délelőtt 11 órakor lesz a Retyezát utca 10. szám alatt, Exc. Sergey Minaşyan, az Örmény Köztársaság romániai nagykövete és Soós Zoltán polgármester, illetve a Czako család jelenlétében – tájékoztatót dr. Puskás Attila egyesületi elnök.

Kezdődik a mezőmadarasi alkotótábor

A Maros-mezőségi Művésztelep keretében augusztus 24-én kezdődik a XXII. Mezőmadarasi Nemzetközi Alkotótábor. Meghívott művészek: Adorján Ilona és Vári Váncza Edit Zilahról, Balázs Mihály és Szász Szabolcs Mezőmadarásról, Balló Andrea, Barkos Bea, Varga Ger és Simon Miklós Szegedről, Bandi Kati, Kentelki Gábor, Kozma Rozália, Körtesi Sándor Gábor és Szathmári Edina Marosvásárhelyről, Benk András Bánffyhyunadról, Deleanu Márta Tordáról, Farkas Melinda, Matei László és Felházi Lenke Kolozsvárról, Molnár D. Dénes Erdőcsinadról, Nagy Annamária Aranyosgyéresről, Tornay Krisztina Debrecenből, Vitos Hajnal Csíkszeredából. A tábor szeptember 2-án szabadtéri kiállítással zárul a Dr. Szekeş János Vendégház udvarán. A tábor programfelelőse Czirják Lajos.

Kiállítás megnyitó

A Forगतag keretében képzőművészeti kiállítás nyílik augusztus 25-én 18 órakor a Bolyai téri unitárius egyházközség Dersi János kiállítótermében. A kiállított festmények, grafikák, szobrok, faragások a Maros-mezőségi Művésztelep mezőbergenyei, csítszentiváni, mezőpaniti és a mezőmadarasi alkotótáboraiában készültek. A rendezvényt – akárcsak a mezőmadarasi alkotótáborot – a Bethlen Gábor Alap, a Comunitas Alapítvány, a Mezőmadarasi Polgármesteri Hivatal, a kibédi Dósa Vágóhíd, a Mezőmadarasi Pro Ruris Egyesület, a Maros Megyei Tanács, a Mezőmadarasi Református Egyházközség és magánszemélyek támogatták.

Öt szakképző tanfolyam indul

A Maros Megyei Munkaerő-foglalkoztatási Ügynökség szeptemberben öt szakképző tanfolyamot indít, négyet Marosvásárhelyen, egyet Dicsőszentmártonban. Marosvásárhelyen fodrász-, cukrász-, kereskedelmi-dolgozó- és könyvelőképzést szerveznek, Dicsőben kereskedelmi dolgozókat képeznek. Az ügynökség idén 22 képzőprogramot bonyolított le, amelyeken 318 munkanélküli és hét fogvatartott vett részt. A tanfolyamok az ügynökségnél nyilvánított munkanélküliek, frissen végzetek, menekültstátussal rendelkezők, munkavállalási engedéllyel rendelkező külföldiek és hontalanok számára ingyenesek. A kurzusokra jelentkezőknek személyi iratokra és a tanulmányokat igazoló oklevelekre van szükség. Bővebb tájékoztatás a 0265-263-760-os telefon 115-ös mellékállomásán.

Rövid terápiás program Magyarózdton

A Bonus Pastor Alapítvány augusztus 28-tól 12 napos rövid terápiás programot szervez szenvedélybetegeknek és felnőtt hozzátartozóiknak. A magyarózdtoni terápiás otthonba azokat várják, akik szabadulni szeretnének az alkohol-, drog-, játék- vagy társfüggőségtől. Jelentkezni, további részletek felől érdeklődni az alábbi telefonszámon lehet: McAlister Magdolna 0752-246-814 (Marosvásárhely).

Ingyenes jogi tanácsadás

Az RMDSZ marosvásárhelyi szervezete augusztus 17-től minden csütörtökön ingyenes jogi tanácsadással segíti az érdeklődőket. A szolgáltatás igénybevételéhez előre fel kell iratkozni (hétköznaponként 9 és 17 óra között) a helyszínen: Dózsa György utca 9. szám, földszint, vagy a 0365-434-390-es telefonszámon, illetve a marosvasarhely@rmdsz.ro e-mail-címen.

Hírszerkesztő: Mezey Sarolta

Gyalogosgázolás is történhetett volna

Járdára ugrott egy Audi

Halálos kimenetelű baleset is lehetett volna a vége annak a hétfő délutáni, felelőtlen sávváltás miatti közúti balesetnek, amely Marosvásárhelyen, a Dózsa György utca 9. szám alatti épület előtt történt. Szerencsére abban a pillanatban épp ott nem közlekedett egyetlen gyalogos sem.

Szer Pálosy Piroksa

Augusztus 21-én 17 óra körül egy személyautó sofőrje a volt Hangya-épület járdájára szöktetett, és a gyalogosoktól védő fémkorlátot ellaposította a járda közepén állt meg. Személyi sérülés nem történt, a jármű tulajdonosa másnapig a helyszínen hagyta a járművet, amit több olvasónk is kifogásolt.

Másnap, kedden a déli órákban még a járda közepén állt az illegálisan „parkoló” jármű, akadályozta a gyalogosforgalmat, ezért megkerestük a közúti rendőrséget, majd a helyi rendőrség illetékesét, mivel hasonló esetben gyorsabb helyszínelést és a jármű elszállítását várják el a polgárok. Amíg a megyei rendőrség sajtószóvivője használható információk után kutatott, az önkormányzat fenntartósa alá tartozó helyi rendőrséget arról kérdeztük, hogy miért nem intézkednek, illetve a városnak okozott kárt hasonló esetben sikerül-e behajtani.

A helyi rendőrség vezetője szerint a sérült járművet azért nem szállították meg el, mert a közúti rendőrség ki kell szálljon, és meg kell állapítsa a baleset pontos körülményeit. Állítólag a balesetet még aznap jelentették a helyi

rendfenntartók a közúti rendőrségnek, de mivel nem volt személyi sérülés, feltehetőleg a súlyosabb kimenetelű balesetnél helyszíneltek. Mint tapasztaljuk, sajnos egyre több van azokból is.

A járdakorlát visszaállítási költségeit az anyagi kárt okozó járművezető kell állja, ezt valószínűleg a biztosító fizeti majd. Egyébként augusztus 22-én (tegnap) 14 órakor elszállítják a balesetező személyautót – hangsúlyozta Raul Matis, a helyi rendfenntartók vezetője.

A Maros Megyei Rendőr-felügyelőség tájékoztatása szerint augusztus 21-én, hétfőn a Marosvásárhelyi Közlekedési Iroda rendőreit egy anyagi kárral járó közúti balesetről értesítették, ami 17 óra körül történt Marosvásárhelyen, a Dózsa György úton. A rendőrök első megállapításából kiderült, hogy egy személygépkocsi, amely a Dózsa György út második sávjában haladt Maroskeresztúr irányából Marosvásárhely központja felé, nem biztosította be magát a sávváltáskor, és áthajtott az első sávba, ahol ugyanaból az irányból egy Déda községbeli nő által vezetett autó haladt.

A két jármű ütközése következtében a nő által vezetett autó a fémkorlátok ütközött, és az út jobb oldalán lévő járdára hajtott.

A járművezetőket alkoholtesztnek vetették alá, és az eredmények negatívak voltak. A balesetnek nem volt személyi sérülte, csak anyagi kár keletkezett.

A rendőrök folytatják a baleset körülményeinek kivizsgálását – tájékoztatót a Maros megyei rendőrség sajtószóvivője, Alexandra Luca.

A Hangya-épület előtt

Fotó: Karácsonyi Zsigmond

RENDEZVÉNYEK

Augusztus 23. az állatkert napja

A marosvásárhelyi állatkertet 59 évvel ezelőtt létesítették, augusztus 23-át az állatkert napjává nyilvánították. Ebből az alkalomból Állati jó találkozások néven ezen a napon látványteretési programot indítanak. Szerdán 11 órától 16 óráig minden órában más-más állatnál várják az érdeklődőket, 11 órától a szurikátáknál, majd a teknősöknél, a kőszáli kecskéknél, a mandrilloknál, a flamingókknál és 16 órától a zsiráfoknál.

Vámos települések találkozója

Augusztus 26-án, szombaton Vámosgálfalván, a sportpályán 10 órától tartják a Vámos települések XIV. nemzetközi találkozóját. A Kis-Küküllő menti községek központ másodjára házigazdája a települések küldöttségei találkozójának, amelyre több mint 260 vendéget várnak. Színes forgatag, kisebb kirakóvásár, kézműves termékek bemutatója, előadások várják a Vámosgálfalvára érkezőket. A meghívott előadóművészek között van Zoltán Erika és zenekara, a Titán és a Compact zenekar, valamint a Pittyes2es és Gyufa. 22 órakor tűzijátékkal zárul az ünnepség.

Új kenyér ünnepe Désfalván

Augusztus 27-én, vasárnap délelőtt 10 órától hálaadó új kenyér ünnepi istentiszteletet tartanak a Mikefalva községhez tartozó Désfalván. A désfalvi református egyházközség híveit és a környező településeken élőket is várják az ünnepi alkalomra, amelyen Marosán Csaba, a Kolozsvári Állami Magyar Színház előadóművésze Petőfi Sándorról szóló, Költészetünk vadvirága című rendhagyó műsorával lép fel.

Községi nap Mezőbándon

Szeptember 3-án, vasárnap Mezőbándon községi napot tartanak. A megnyitóra 13.30 órakor kerül sor lelkesek részvételével, a zenés szórakoztató műsor 14 órakor veszi kezdetét. A délután és este folyamán többek között fellép Nagy Linda, Gyárfás István, Miklós Szilvia és László Attila, továbbá Nicoleta Voica, Lucian Dragan jr. és a Contrast Live Band együttes. Táncol a helyi Csipkebogyó és a Zestrea Bandului néptánc együttes. A közönség a Pittyes 2-es és Gyufával szórakozhat. Az ünnepség 23 órakor tűzijátékkal zárul. Az eseményre a polgármesteri hivatal melletti téren kerül sor.

NÉPÚJSÁG

ÖNÁLLÓ

MAROS MEGYEI NAPILAP

Kiadja az IMPRESS KFT.

FŐSZERKESZTŐ:

Karácsonyi Zsigmond

LAPSZERKESZTŐK:

Antalfi Imola

Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund,

Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálosy Piroksa, Vajda György. KORREKTÚRA: Horváth Éva, Kiss Éva.

TÖRDELÉS: Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.

FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. REKLÁM-LAPTERJESZTÉS: Madaras Éva Adrienn. APRÓHIRDETÉS: Petres Emilia.

Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujasag.ro.

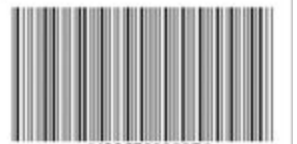
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. Internet: www.e-nepujasag.ro E-mail: nepujasag@e-nepujasag.ro

Telefon: titkárság: 0265-266-780 és tel/fax: 0265-266-270. Nyomda: Palatino.

A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.

Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben: 0728-082-259.

Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15 óra, péntek: 9–14 óra, szombat, vasárnap: zárva.

642357800076

ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

Elkezdődött Szent László király lovas szobrának felállítása Nagyváradon

Elkezdődtek kedden Szent László király lovas szobrának összeszerelési és felállítási munkálatai a nagyváradi várban – tájékoztatták az MTI-t a kezdeményezők.

A nagyváradi önkormányzat és a nagyváradi római katolikus püspökség közös közleményében azt írta, hogy a lovas szobrot mintegy két hét alatt állítják fel a korábban elkészített talapzatra. A szoboravatás időpontját ezt követően közlik. „Ezzel a szoborral Nagyvárad kulturális öröksége új alkotással gazdagodik, amely az elismert művész, Deák Árpád munkája” – írták. Azt is közölték, hogy a Ronde Bosse Art Kft. képviselői kedden elkezdtek az összeszerelési munkálatokat.

Zatykó Gyula, a polgármesteri hivatal magyar ügyekért felelős tanácsosa az MTI-nek elmondta, hogy a lovasszobrot darabokban vitték be a vár területére, egészben ugyanis nem fért volna be a szűk középkori kapun. Elmondta: az avatás időpontjáról a szobor tulajdonosaként a püspökség az önkormányzattal egyeztetve dönt.

A Maszol.ro szerint az egyik lehetséges időpont szeptember 12., mivel 1390-ben ezen a napon szentelték fel I. László király (1077-1095) első váradi szobrát, amelyet a kolozsvári Márton és György mestereknek tulajdonítanak. Ezt 1660-ban a várat elfoglaló törökök beolvasztották.

A partiumi város alapítójaként tisztelt lovagkirály lovas szobrát a római katolikus püspökség és az önkormányzat együttműködésének köszönhetően állítják fel, a tervet tavaly februárban ismertette Böcskei László megyés püspök és Florin Birta polgármester.

A spanyol király a kormányalakításról egyeztet a pártokkal egy hónappal a választások után

VI. Fülöp spanyol király négy parlamenti párt vezetőjét fogadta hétfőn Madridban, hogy felmérje a kormányalakítási esélyeket egy hónappal a választások után.

A jogszabályi előírásoknak megfelelően az uralkodó először a legkisebb képvisellel rendelkező politikai formációkkal egyeztet. A múlt héten megalakult új spanyol törvényhozásban egy-egy mandátummal jelen lévő Navarrai Népi Unió (U.P.N.) és a Kanári-szigeteki Koalíció (CCa) egyaránt támogatná a választásokon győztes konzervatív Néppárt (PP) elnöke, Alberto Núñez Feijóo miniszterelnökségét.

A kanári-szigeteki párt azonban a választásokon másodikként végzett Spanyol Szocialista Munkáspárt (PSOE) főtitkára, Pedro Sánchez újbóli kormányfővé választására is nyitott, amennyiben teljesítené a támogatásért cserébe megszabott feltételeit. A PP győzelme ellenére nem szerzett önálló kormányalakításhoz elegendő képviselői helyet a parlamentben a választásokon. A külföldi voksok összeszámolása után 137 mandátummal rendelkezik, 39-cel elmaradva a parlamenti abszolút többségtől.

A PSOE hiába nyert ennél kevesebb, 121 mandátumot, matematikailag mégis van esélye többséget szerezni kormányá-

Birta akkor úgy fogalmazott, hogy a szoborállítással „történelmi igazságot tesznek” a városalapító királynak, és Nagyvárad multietnikus, multikulturális voltát hangsúlyozzák. Szent László öröksége a keresztény hit bátor felvállalása, az európai identitás része – mondta. Böcskei László hozzátette: a helyválasztással a várnak az egyházmegye évezredes történetében betöltött szerepét is hangsúlyozni szeretnék.

Az 5,3 méter magas lovasszobor a Nagyváradon és Erdélyben több köztéri szobrot jegyző Deák Árpád alkotása, a bronzöntést Ovidiu Petroman végezte az Arad megyei Zimándújfaluban. Elkészültét a magyar kormány és a nagyváradi magyarság támogatta, több gyűjtést is szerveztek.

A Csonka-bástya és a fejedelmi palota között felállítandó alkotás lovon, fején koronával, kezében harci bárdal ábrázolja a lovagkirályt. Deák Árpád korábban elmondta: klasszikus, fenséges, spiritualizált Szent László-alakot igyekezett megmintázni. A szobrot a nagyváradi magyarság eredetileg a város főterén, a Szent László téren szeretne volna felállíttatni, aláírásgyűjtés is indult ezért, de Ilie Bolojan korábbi polgármester elvetette a 8000 kézzel támogatott beadványt, és a téren Ferdinand román király szobrát helyeztette el. Így lett a vár a következő helyszín.

Az európai források alapján restaurált erődítmény a város fontos műemléke. Szent László itt építtette meg az első váradi székesegyházat, amely a lovagkirály temetkezőhelyeül szolgált, így zarándokhellyé vált és kultusza hatására utóbb több magyar uralkodót is itt helyeztek örök nyugalomra. (MTI)

nak a parlamentben, ha meg tud állapodni azokkal a pártokkal, amelyek az előző ciklusban is elősegítették a kormányalakítást, és amelyek támogatásával most a szocialisták jelöltje került az új parlament elnöki posztjára.

A spanyol sajtó felhívta a figyelmet arra, hogy VI. Fülöp uralkodó eddig példátlan helyzettel néz szembe, amelyre a vonatkozó jogszabályok nem adnak részletes iránymutatást.

Elhamarkodottnak nevezte az egyeztetések megkezdését a Aitor Esteban, a Baszk Nacionalista Párt (PNV) frakcióvezetője, aki kizárta annak lehetőségét, hogy pártja támogassa PP jelöltjét, viszont korainak vélte, hogy a szocialisták esetleges támogatásáról nyilatkozzon.

Yolanda Díaz, a több baloldali formációt tömörítő Sumar párt vezetője és az ügyvivő kabinet munkaügyi minisztere a királlyal folytatott megbeszélését követően elmondta: 31 képviselőjük Pedro Sánchezt támogatja.

Ahogy már korábban is, a találkozón ismét nem vesz részt a parlament több nacionalista pártja: a Katalán Köztársasági Baloldal (ERC), az Együtt Katalóniáért (Junts per Catalunya) és a Baszk Népi Gyülekezet (Euskal Herria Bildu).

Az egyeztetés kedden a VOX, a PSOE és a PP vezetőivel folytatódott. (MTI)

Az Európai Unió repülőgépekkel segíti a görögországi erdőtüzek oltását

Az Európai Unió további öt repülőgéppel és számos tűzoltóval segíti Görögországot az ország több területén pusztító erdőtüzek megfékezésében – tájékoztattott az Európai Bizottság kedden.

A brüsszeli közlemény szerint Athén segítséget kért az uniós tagállamoktól a nyári szezon eleje óta egyre több és egyre nagyobb területen pusztító erdő- és bozóttüzek oltásához. A közlemény Janez Lenarcic válságkezelésért felelős uniós biztost idézte, aki hangsúlyozta: Görögország példátlan mértékű erdőtüzek pusztításának tanúja ezen a nyáron. Ilyen próbatételt jelentő időkben létfontosságú az EU gyors segítése – húzta alá.

Tájékoztatása szerint öt, Horvátországban, Németországban és Svédországban állomásozó tűzoltó-repülőgépet, egy Blackhawk típusú helikoptert, kilenc víztartályt és 58 tűzoltót indítottak útnak kedden Csehországból. Ez a segítség azokat a légi

és földi eszközöket egészíti ki, amelyek hétfőn érkeztek Görögországba Ciprusról és Romániából – közölte.

Emlékeztetett, az elmúlt két napban az EU hét speciális tűzoltó-repülőgépet, egy helikoptert, 19 egyéb járművet és 114 tűzoltót biztosított Athén számára, hogy segítse a görög tűzoltókat, önkénteseket és rendőröket az erdőtüzek leküzdésében. Emellett az EU Copernicus műholdas térképészeti programja már elkészítette az érintett területek térképét, és az EU Vészhelyzeti Reagálási Koordinációs Központjának két összekötő tisztje is úton van Görögország felé – közölte.

Az EU továbbra is elkötelezett amellett, hogy Görögországgal vállalva kiálljon a pusztító erdőtüzek megfékezésére – tette hozzá az uniós biztos. Az elmúlt két hónapban az Európai Unió 9 repülőgéppel, 117 egyéb tűzoltójárművel és 510 tűzoltóval segítette a fokozódó erdőtüzek oltását Európa-szerte – tájékoztattott közleményében az uniós bizottság. (MTI)

Peking határozott ellenkezését fejezte ki a Camp David-i csúcstalálkozó Kínát bíráló nyilatkozata miatt

Kína határozott nemtetszését és ellenkezését fejezte ki az Egyesült Államok, Japán és Dél-Korea vezetőinek a Camp David-i találkozón a Tajvannal és a Dél-kínai-tengerrel kapcsolatos kérdésekben tett bíráló nyilatkozata miatt, mert megítélése szerint beavatkoztak a kínai belügyekbe – közölte Vang Ven-pin kínai külügyi szóvivő hétfőn.

A kínai külügyminisztérium szokásos sajtótájékoztatóján a szóvivő elmondta, hogy tudomásul vették az Egyesült Államok azon állítását, miszerint az Egyesült Államok, Japán és Dél-Korea partnersége nem irányul egyetlen más ország ellen sem. „Kína felszólítja az Egyesült Államokat, hogy legyen következetes szavakban és tettekben, tartsa be nyilatkozatát, amely szerint nem törekszik a Kína elleni szövetségek megerősítésére, valamint hagyjon fel Kína imázsának bemo-

lásával és érdekeinek csorbításával, ne szítsa tovább a megosztottságot és a konfrontációt a regionális béke és stabilitás veszélyeztetésével” – tette hozzá.

A szóvivő szerint az ázsiai-csendes-óceáni térség a békés fejlődés fellegvára, és az nem válhat sem a nagyhatalmak „bokszingjévé”, sem a hideg és meleg háborúk csataterévé. A régió országai határozottan ellenállnak majd minden ilyen hidegháborús kísérletnek.

Vang kijelentette továbbá, hogy a tajvani kérdés teljes mértékben Kína belügye, és megoldása is Kína belügye, nem fogadja el, hogy bárki a béke ürügyén beavatkozzon.

Vang szerint az Egyesült Államok szövetségeseiket gyűjtött, hogy gyakori hadgyakorlatokat és közeli felderítést végezzen Kína szomszédos vizein, beleértve a Dél-kínai-tengert is, hogy megmutassa erejét és növelje a feszültséget a régióban. (MTI)

Ország – világ

Még marad a meleg

A következő napokban országszerte kitart még a hőség, a jövő hét folyamán azonban fokozatos lehűlés várható, melynek eredményeként Erdélyben és Máramarosban a nappali csúcserőtekek nem haladják meg a 26 Celsius-fokot – derül ki az Országos Meteorológiai Szolgálat (ANM) kéthetes, augusztus 21-e és szeptember 3-a közötti időszakra vonatkozó előrejelzéséből. Erdélyben augusztus 27-éig a régió túlnyomó részében hőség várható, a maximumok átlaga 31 fok, a minimumoké 16 fok körül alakul. Ezt követően fokozatosan fog lehűlni a levegő, jövő hét közepétől nappal legtöbb 26 fok várható, az éjszakák is hűvössé válnak, a minimumok 12 fok körül alakulnak. Futó záporok és zivatarok minden délután előfordulhatnak, augusztus 27-e után megnő a valószínűsége, hogy nagyobb területre kiterjednek. (Agerpres)

Ellenőrzik a bűnvádi dossziékat

Elrendelte kedden az Igazságügyi Felügyelet (IJ) elnöke a tiltott szerek birtoklásával kapcsolatos bűnvádi dossziék ellenőrzését. Az IJ közleménye értelmében Roxana Ioana Petcu tematikus ellenőrzést rendelt el országos szinten a tiltott szerek birtoklásával és az ezek hatása alatt elkövetett bűncselekményekkel kapcsolatos ügyekben. A vizsgálat annak kapcsán indul, hogy két fiatal meghalt, hárman megsérültek szombat reggel, amikor egy kábitószert hatása alatt álló férfi autójával gyalogosok közé hajtott a 39-es országúton, 2 Mai település közelében. (Agerpres)

Washington jóváhagyta

96 Apache helikopter eladását Lengyelországnak

Az amerikai külügyminisztérium jóváhagyta 96 AH-64E típusú Apache harci helikopter eladását Lengyelországnak – jelentette be hétfő este Mariusz Blaszczak lengyel nemzetvédelmi miniszter. A tárca vezetője az X közösségi oldalán számolt be a washingtoni döntésről, amelyet a Pentagon alá tartozó Védelmi Biztonsági Együttműködési Ügynökség (DSCA) is megerősített. Blaszczak bejegyzésében a Lloyd Austin amerikai védelmi miniszterrel kötött megállapodására hivatkozva megerősítette: a beszerzendő harci eszközök lengyelországi szállításáig az amerikai hadsereg saját készleteiből bocsát Varsó rendelkezésére Apache helikoptereket. A miniszter már korábban bejelentette: nyolc helikopterről van szó. A PAP hírügynökség a DSCA közleményét idézte, mely szerint a 12 milliárd dollárt érő csomag keretében a helikopterekkel együtt rádiolokátorokat, 1844 AGM-114R2 Hellfire rakétát, 460 JAGM levegőföld rakétát, valamint 508 Stinger léghajító rakétát is szállítanak Lengyelországnak. (MTI)

Balekzöldség

(Folytatás az 1. oldalról)

Annyira nem tudatosan zöldülünk az energiaelállítás terén, hogy egyletőre pár szakértőn kívül senkinek nem látszik fájni a feje egy nagyon komoly probléma kapcsán. A politikusok szeretik a mellüket döngetni a beruházási pályázatok aláírásával kapcsolatban, ameddig arról van szó, hogy hány milliárd érkezik a különböző forrásokból, dörzspapírral is nehéz lenne levakarni őket a tévéképernyőről. De nem tűnik úgy, hogy valaki is törődne vele, hogy ezekhez a beruházásokhoz és az általuk létrehozandó létesítmények működtetéséhez szakemberek is kellenének, és egyletőre senki nem tudja, honnan fogják ezeket előkeríteni. A nyár eleji nagy tanügyi sztrájk idején az iparágban érdekelt egyik cég vezetője mondta el a sajtóban, hogy a zöld energetikai átállás terén eddig hatezer új munkahely létesült, azonban, ha az összes beharangozott ilyen beruházás megvalósul, további harmincezer szakképzett emberre lesz szükség ennek az évtizednek a végéig. A bökkenő ott van, hogy ilyen szakképzés nincs az országban, és a szükséges oktatási infrastruktúra sem létezik hozzá. Az oktatási illetékeseknek eddig nem jutott eszébe mozdulni, mentségükre szólhat, hogy annyira új ez a terület nálunk, hogy egyes szakmákat például csak a tavaly vetek fel egyáltalán a mesterségek jegyzékébe. Most ott tartunk, hogy a szakmai szféra próbál valamiféle képzéseket létrehozni a saját szakállára, de semmi esély így pár év alatt több tízezer új szakembert kiképezni, annál is inkább, hogy alaphoz nehéz és bonyolult szakterületről van szó, amely nem vonzó a kényelmes munkakörülményekre és kevés munkáért cserébe sok pénzre áhítozók számára. Halványul a zöld jövő.

Fejlesztik az intenzív újszülöttszályt

(Folytatás az 1. oldalról)

A koraszülöttek szemészeti és kardiológiai szűrésére alkalmas eszköztárat is bővítik a jobb és gyorsabb diagnózisfelállítás érdekében.

Ugyanakkor a neonatológusok, gyermekorvosok és sürgősségi orvosok számára többek között szimulátorokkal és ultrahangkészülékkel felszerelt képzési központot alakítanak ki – derül ki a kórház közleményéből.

Lapunk hasábjain nemrég számoltunk be arról, hogy mivel az intézmény újszülött intenzív terápiás osztályán ellátásra szoruló csecsemők száma sok esetben meghaladja a részleg kapacitását, a kórház által benyújtott pályázat mellett, cégek és magánszemélyek támogatásából, újszülötteket ellátó intenzív terápiás részleget épít a Maros Megyei Sürgősségi Kórház szomszédságában a Cristi Vasiliu Egyesület. A többszintes épületet a tervek szerint egy folyosó kötné össze a sürgősségi kórházzal.

A vásárhelyi részleg a fővárosi Marie Curie kórházban működő mintájára készül, 27 intenzív terápiás kórtermet alakítanak ki a legkorszerűbb berendezésekkel, hogy kisebb sebészeti beavatkozásokat is el lehet majd végezni bennük.

Több projektre nyert finanszírozást a kórház

Az osztály korszerűsítését és bővítését célzó pályázat a Maros Megyei Sürgősségi Kórház negyedik projektje, amelyet az Országos Helyreállítási Alapból finanszíroznak, emellett a járóbeteg-rendelők korszerűsítésére, bővítésére és felszerelésére 13 millió lej támogatást nyertek, egy másik, 29 millió lej értékű projekt az egészségügyi ellátással összefüggő fertőzések kockázatának csökkentését célozza, a harmadik pedig családtervezési rendelők modernizálását, és az ott zajló tevékenység fejlesztését teszi lehetővé.

Erről jut eszembe

Beszippant a Forgatag? Minden bizonytalansággal. Még úgy is, hogy a mostani hősnégnél nagyobb már nem is lehet. De lehet, de lehet! – harsogják az optimista pesszimisták vagy pesszimista optimisták. Akár így, akár úgy, a szervezők készülték, a közönség pedig vigyen magával napernyőt, kalapot, vizet, jeget, egyebet, ami hűt. Ez főleg a séták esetében ajánlatos. Sok van belőlük a programban, azért is, mert úgy tűnik, mindenfelé növekvő az érdeklődés irántuk. Az emberek szeretnek bepillantani a kulisszák mögé, megtudni titkokat, háttér-információkat, s ilyenkor a körseták vezetői ilyesmivel is szolgálnak. Szerdán (ma) délután például az ígéretek szerint a Telex Téka rejtett tereibe is bevezetik az érdeklődőket. Az idei műsoráradat különben mintha az eddigiekénél is jobban hangsúlyozná a rendezvény közönségbarát jellegét. Még változatosabban gyűjti egybe mindazt, ami az eltelt tíz év alatt a Vásárhelyi Forgatagon elnyerte a különböző korosztályok tetszését. Persze a fő figyelem a gyermekekre irányul, úgy tűnik, a családi és gyermekprogramokból van a legtöbb, aminek nyilván csak örülhetünk. Ők erősíthetik a közeljövőben Marosvásárhely fogadtató magyarságát. Már ha el nem mennek, mint oly sokan eddig. Ilyen vidám, játékosan barátságos és érdekes, otthonias hangulatú eseményekkel szerethetik meg igazán a várost. A vár maga kedves, vendégváros, vendégmarasztaló hely, a máshonnan érkezők is jól érzik magukat a patinás falakkal körülvett tág területen, ahol a zöld az úr. Ilyenszerű csúcspontokra is igazán alkalmas, csak ügyeljünk rá, maradjon is meg ilyenek. Egyébként jó, hogy a Forgatag többet megőrzött az előző években sikeresen bejáratott helyszíneiből. A Borudart a maga családiasabb sajátosságaival sokan megkedvelték, lehetnek olyanok is, akik a Szférát hiányolják. Tény, hogy ilyenkor lehetőségei szerint mindenki kitesz magáért, korlátozott tereivel a Kultúrpa-

lota éppúgy, mint a színpaddal, kiállítóhelyiségekkel rendelkező intézmények és alapítványok, vagy a sportolásra alkalmas létesítmények. Jut eszembe, az idei Forgatag a szokásosnál visszafogottabb a tartalom tekintetében. Biztos van rá magyarázat, de a vásárhelyi művészetkedvelők másfelé is figyelnek, akaratlanul is hasonlítgatnak ezt meg azt, így tudják például, hogy a Kolozsvári Magyar Napokon csak a Bánffy-palotában öt kiállításnyitással lepték meg a nagyérdeműt. Nálunk? Ezt nem ünneprontásként jegyeztem meg, csak nem tudtam a bennem morgoló művészeti író elhallgattatni. És ha már összevetésekről van szó, ez elkerülhetetlen, hiszen alig van már fontosabb település, ahol ne szerveznék meg a maguk vásárát, magyar forgatagát, önkéntelenül is megnézzük tehát, itt mi van, ott kit hívtak meg, amott kik léptek fel, mi volt rendkívüli és így tovább. Ezért aztán van, amivel elégedettek vagyunk, és olyan is, amire irigykedünk. Kötődött, a fellépők kérdése erősen pénzfüggő, és nem egyforma a rendezők költségvetése, de azért mégis... Az egyiknek sikerül, a másiknak nem? Folytatnám a dalszöveget, de ez egy ingoványos terület, a legtöbb zokszó talán éppen a bemutatkozó együttesek, előadók kapcsán szokott elhangzani. A műsort böngészve, a változatosággal most nincs baj, és ez a színházi forgatagról is elmondható, Thália honi és külhoni képviselői egyaránt jelen lesznek Vásárhely nagy nyári összefoglalóján. A 10. Vásárhelyi Forgatag sok más vonatkozásban sem hazudtolja meg jubileumi jellegét, és ebben a könyvnek is meghatározó szerep jut. Több kiadói újdonság bemutatójára is sor kerül, és ha évforduló, akkor az külön kiemelendő, hogy 10 esztendő a Lector Kiadó is. Az igényes könyvműhely megérdemli, hogy minél népesebb közönségre legyen vasárnap délután 12 órakor a várbeli Könyvudvaron a Lector-galaxis bemutatásán. (N.M.K.)

A digitális világ környezetszennyezése

Biztos, hogy zöldek vagyunk, amikor nem nyomtatunk?

A környezetszennyezés és a globális felmelegedés egyre inkább kezd égető probléma lenni, amit immár szó szerint a bőrünkön is érzünk. Nyáron mind melegebb van, szélsőséges az időjárás a Föld országában; a tél lényegében eltűnt, a jégsapkák, gleccsek olvadnak. Valamit tenni kell, mondják sokan, hiszen rájöttek: meg kell óvni az élőhelyünket.

Nagy-Bodó Szilárd

Egy fecske nem csinál tavaszt, tartja az ismert mondás, viszont valószínűleg el kell kezdeni, és a lassú, de fokozatos átállás is segíthet. Ennek az átállásnak, váltásnak vannak költségei, amit mindenki tud megengedni magának – ez egy olyan kifogás, amit sokan hangoztatnak. Természetesen az elektromos autó nem olcsó, és a román átlagbérrrel számolva valóban hosszú időbe telik a megvásárlása, de vannak olyan apró dolgok, amelyeket tényleg szinte bárki meg tud tenni. Az egyik és egyben legfontosabb a pazarlás, a fölöslegesen előállított termékek csökkentése.

Az egyik legkézenfekvőbb anyag, amit meg tudunk spórolni a mindennapokban, az a papír. Nem nyomtatjuk ki az aláírandó szerződést vagy nem papír szórólapokat használunk, hanem mindezt digitálisan tesszük. Tagadhatatlan, hogy ezzel környezetbarátabbak leszünk. Azonban továbbra is szennyezzük a környezetet, mivel a különböző eszközeink árammal működnek, ami nem egy esetben szén-dioxidból származik, azon túlmenően az interneten keringő információ is átmege hatalmas szervereken, amelyek szintén áramot fogyasztanak, még-

Környezetbarát digitalizáció

Illusztráció. Forrás: blog.eplm.hu

höz nem is keveset. Ha mindezt összeszámoljuk, akkor egy egyszerű e-mail elküldése akkora terhet jelent a környezetnek, mint ha egy autóval megtennénk 15 métert, hangsúlyozta Schaffhauser Tibor, a Green Policy Center klímapolitikai szakmühely társalapítója. Lehet azt mondani, hogy 15 méter nem sok, de hány e-mailt küldenek el naponta globális szinten? Egy 2022-es felmérés szerint 347,3 milliárdot. Ha így számoljuk, akkor már egy nagyon ijesztő számot kapunk.

Ez pedig csak egy egyszerű és ártalmatlannak tűnő e-mail. Ha ebben csatlakozás is van, akkor még jobban szennyez. Továbbá ott vannak az online filmnéző szolgáltatások, amelyek a bevallása szerint egyóránnyi filmezéssel 100 gramm szén-dioxidot állítunk elő átlagosan. Nyilván ez nagyon régi-függő, Európa valamivel jobban áll, nálunk 55-60 gramm szén-dioxidba kerül egyóránnyi online filmnézés a Netflixen, mondta Schaffhauser. Ha ezt is át akarjuk számolni autótúra: valamivel több

mint 500 métert lehet megtenni ekkora szén-dioxid-kibocsátással. A kérdés pedig itt is adott: globális szinten hány órán keresztül nézik az emberek a Netflixet vagy más hasonló streaming platformot? Ezzel kapcsolatban konkrét, összesített statisztikát nem találni, viszont biztosan lehetünk benne, hogy a szám ijesztő lenne. Különösen annak tekintetében, hogy az egyik legnépszerűbbnek számító közösségi oldal, a TikTok is rövid videókat ad a tartalomfogyasztóknak, akik órákat is eltöltenek előtte. És ez csak egy ember, és csak a TikToknak globális szinten több mint egymilliárd felhasználója van.

Akkor hát valóban rosszabb a digitális, mint az analóg? Nem! A digitális és online megoldások összességében sokkal kevésbé szennyezők, mint például a hagyományos – például papíralapú – módok. Viszont ezzel együtt is érdemes kiemelni néhány tényezőt, amelyek banálisnak tűnnek, de mégis számítanak. Az egyik, hogy iratkozzunk le azokról a hírlevelekről, amelyekre nincs szükségünk, és

olvasás nélkül töröljük őket, a másik, hogy például egy e-mail-csatolmány esetében válasszuk a kisebb méretűt – például egy Word-dokumentum kisebb, mint egy PDF fájl –, hiszen ezzel is óvjuk a környezetet, a harmadik pedig, hogy amennyire csak lehet, csökkentjük a képernyőidőt – ezzel nemcsak a környezetet, hanem a saját testi és szellemi egészségünket is védjük, hangsúlyozta a Green Policy Centre klímapolitikai szakmühely társalapítója.

Schaffhauser Tibor arra is figyelmeztetett, hogy ne essünk a fogyasztói társadalom csapdájába. Ne cseréljük le csak azért az eszközeinket, hogy menőbbnek tűnjünk, csak akkor váltsunk, ha ténylegesen szükségünk van rá, vagy az előző már elromlott. A szakember szerint ezekben a helyzetekben is érdemes megnézni, hogy melyik gyártó eszköze a legkörnyezetbarátabb, melyik tartalmazza a legtöbb újrahasznosított anyagot, melyik jelenti a legkevesebb kárt a környezet számára. Ugyanakkor érdemes felújított eszközöket vásárolni, amelyek ugyanolyan jók lehetnek, mint az újak, viszont már elő vannak állítva, nincs szükség a legyártásukra. Szem előtt kell tartani, hogy egy elektronikai eszköz pusztán legyártása nagy környezeti terhet, különösen igaz ez a számítógépekre, ahol külön van a kijelző, a billentyűzet, az egér és maga a számítógép „agya”, tette hozzá a szakember. És akkor még nem is beszéltünk az áramfogyasztásokról és az áram előállításáról, ugyanis egy napi 8 órát – vagyis a munkaidő alatt – használt számítógép éves szinten az általa fogyasztott áram okán annyit szennyez, mint egy városi terepjáró 1200 kilométeren.

Ezt a szennyezést csökkenthet-

jük, ha napelemmel állítjuk elő az otthon elfogyasztott energiát, és erre már egyre inkább lehetőségünk van a tömbházban élőknél is, mivel megjelennek az úgynevezett erkély-napelemek. Ezeket fel lehet szerelni az erkélyre, és egyenesen rákötni a hálózatra, méretükből adódóan sok elektromosságot nem fognak termelni, viszont napsütésben bőven elegendőek ahhoz, hogy ellássák a háztartási gépeket, sőt nagy valószínűséggel még több áram is termelődik. Sokan mondják, hogy nagy befektetés egy napelem; egy ház tetőjére szerelt rendszer valóban sok pénzbe kerül, de egy erkélynapelem hamar megtérül, mondta Schaffhauser Tibor, hozzátéve, hogy ez nemcsak az anyagiakra értendő, hanem az ökológiai lábnyomra is. A szakember beszámolt arról is, hogy az akkumulátorok esetében sem olyan fekete az a bizonyos leves, mert bár valóban nagy ökológiai lábnyomot feltételez az előállításuk, ez teljeséggel megterül az idő alatt, amikor egy elektromos autóban teljesítenek szolgálatot, azt követően pedig, hogy degradálódtak, bekerülhetnek háztartásokba energiátároló egységként vagy a nagyobb akkumulátor-csomagok megújuló energiaparkokhoz. Továbbá egyre hatékonyabb és környezetbarátabb megoldásokat dolgoznak ki mind a napelemek, mind az akkumulátorok újrahasznosítására.

Megoldás tehát van, lehetünk környezetbarátok, de ne gondoljuk azt, hogy csupán a digitalizáció képes megoldani az összes problémát. Odafigyeléssel, egy kis utána-járással sokat tehetünk a környezetünkért, valamint rengeteget segít, ha nem fogyasztjuk túl magunkat, nem vásárolunk meg olyan eszközöket, termékeket, amelyekre nincs szükségünk.

Díjátadóval ünnepli a jubileumi rendezvényt a Vásárhelyi Forगतag

Kedden elkezdődtek az idei Vásárhelyi Forगतag eseményei, és a hét végén, augusztus 25. és 27. között igazi programkavalkádra lehet számítani. A tizedik kiadását ünneplő rendezvény 350 programpontot kínál a közönségnek, többek közt díjátadó gálával ünnepel: a tíz év fényében tíz személynek adnak Bethlen Zsuzsanna-díjat.

A tizedik születésnapját ünneplő rendezvény már kedden és szerdán is kínál programokat: több színházi előadás, város történeti séta és kiállítás megnyitó kecségetti a forgatagozókat.

Augusztus 24-én, csütörtökön zajlik a rendezvény hivatalos megnyitója: a Határon Túli Magyar Zenészek Szimfonikus Zenekara lép fel az ünnepségen, amely ebben az évben újra a város emblematisz épületében, a Kultúrpalotában lesz megtartva 18 órától. A Kultúrpalotában pénteken az 1942-ben alapított, nagy hagyományokkal rendelkező, ismert és kedvelt Pénzügyőr zenekar fúvóskoncertjére lehet ellátogatni, szombaton pedig az elmaradhatatlan nótaest várja a műfaj kedvelőit.

Díjalapítás a 10. születésnapra

A jubiláló rendezvény kiemelkedő programja a vasárnapi baltelőlőadással egybekötött Bethlen Zsuzsanna-díjátadó. A Vásárhelyi Forगतagot szervező Marosvásárhelyért Egyesület idén alapította ezt az elismerést. „Fontosnak tartjuk, hogy méltó módon ünnepeljük meg ezt az évtizedet, és köszönetet mondjunk azoknak, akik mellettünk álltak, értünk egy jó szót szólnak. Ennek egyik legszebb módja egy díj átadása ünnepi keretek között. Ezért idén egyesületünk létrehozta a Bethlen Zsuzsanna-díjat, amelyet a köszönet és hála jelöl tíz személy-

nek szeretnénk átadni. Ez a tíz személy vállalkozókból, támogatókból, művészekből és jövevényekből áll. Mindannyian segítettek a rendezvényt az elmúlt tíz évben” – mondta a Marosvásárhelyért Egyesület elnöke, *Szente Katalin*. Bár idén a tíz év fényében tíz személy kap majd díjat, az elkövetkező években évente egy személynek ítélik majd oda az elismerést.

Hogy miért pont Bethlen Zsuzsanna nevével viseli a bronzból készült, szélforgó alakú kispasztika? Bethlen Zsuzsanna Teleki Sámuel felesége volt. Míg Teleki Sámuel gyűjteménye legnagyobb részben idegen nyelvű (latin, német, francia stb.) munkákból áll, felesége, Bethlen Zsuzsanna (1754–1797) magyar könyvekből hozta létre körülbelül 1200 darabot számláló tékáját. Ma ez az egyetlen, teljességében fennmaradt 18. századi erdélyi asszonykönyvtár. „Úgy éreztük, hogy a tízéves, rövid történelmünkhöz illő nevet kellene hogy viselje a díj. Egy olyan szerény, de mégis nagyszerű emberét, aki, bár nem volt korának kiemelkedő történelmi alakja, rendkívüli dolgot valósított meg az utókor számára” – tette hozzá Szente Katalin. A vasárnapi díjátadót a Győri Balett előadása teszi színesbé.

Mindenkit vár a vár

A Vásárhelyi Forगतag 52 oldalas programfüzetében 350 program szerepel. Pénteken reggel 10 órától megnyílik a marosvásárhelyi vár kapuja, ugyanis ez a forgatag fő helyszíne. A Vár sétányon megnyílik a színes és színvonalas kézművesvásár, amelyen hatvan termelő és kézműves árulja portékáját. A várban pedig különböző programokkal szórakoztatják a közönséget.

A Vásárhelyi Forगतagot szeretik családi rendezvényként meghatározni, nem csoda: a várban a Csi-

cseregő – családi és gyermekprogramok – kapja az egyik főszerepet. Számos partnerszervezet kínál tevékenységeket a legkisebbektől a legnagyobbakig, a legótól a VR-szemüvegig, a kézműveskedéstől a kvízzjátékig, a társasjátéktól a bábelőadásig.

Az Erdélyi Hagyományok Háza is várja a családokat, a hagyományos kézműveskedéstől az élőszavas mesemondásig, mesétáncjázig széles a programkínálata, Berecz András mesemondó is az ő szervezésükben lép színpadra.

Az EgészségForगतag évek óta szerves része a rendezvénynek, a különböző sátraknál a gyerekek kísérletezhetnek, kutatók lehetnek, míg a felnőtteket egészségtudatosító tevékenységgel, állapotfelmérésekkel, prevenció tanácsokkal várják a szakorvosok. A Maros Megyei Múzeum is tárt kapukkal várja az érdeklődőket. A várbeli Történeti és Régészeti Múzeumban három jelentős kiállítást lehet megtekinteni, illetve hozzájuk kapcsolódó tevékenységeket is szerveznek: készíthetünk középkori sodronyíngot, hálózatokat építhetünk, kvízkérdésekre válaszolhatunk.

Az érdeklődőket a vár több részén is izgalmas beszélgetések, előadások várják. A Teleki Téka írókkal, költőkkel és könyvkiadókkal érkezik a Könyves teraszra, az RMDSZ Beugró sátrában és az MCC-sátorban is több izgalmas előadás és kerekasztal-beszélgetés zajlik majd, szakértők járnak körbe különböző témákat, mint például a globális klímaváltozás vagy a meddőség. A Marosvásárhelyért Egyesület Duma tere is érdekes beszélgetéseket ígér, itt lesz például a jelenleg élő legeredményesebb magyar expedíciós hegymászó, Varga Csaba is, aki júniusban meghódította – pótlólagos oxigén használata nélkül – a 8126 méter magas Nanga Parbatot; a Duma téren be-

szélgethetünk Gyurta Dániel olimpiai, háromszoros világ- és kétszeres Európa-bajnok magyar úszóval is, hogy csak néhány példát említsünk.

A tizedik rendezvényen a környezettudatosság is nagyobb súlyt kap, a fesztiválzöldítésben a Milvus Csoport a partner. A kézművesvásár, a szállítás és a hulladékgyűjtés is „zöldebb” lesz, a gyerekeket is olyan játékokkal, foglalkozásokkal várják, amelyek tudatosítják bennük, hogy miért és hogyan érdemes védeni a természetet.

A tízéves születésnapját ünneplő rendezvény nagyszabású szabadtéri fotókiállításra készül. A *Forगतag varázsa* című tárlat az elmúlt tíz év különleges és felejthetetlen megörökített pillanataiból szemezget, hogy minden forgatagozó nosztalgiazzon egy kicsit. Lesz üzenőfal is, melyre a szülinapi jókívánságokkal, rajzokkal lehet üzenni a Forगतagnak, a szervezőknek.

Koncertből és buliból nem lesz hiány

Pénteken, sokak kérésére, a helyi zenekarok kapják a főszerepet. A helyi zenekaroknak meghirdetett pályázatunkra jelentkezők közül négy koncertezik a várszínpadon, 20 órától lép fel az Oncsi & Band, majd az Instantén, a Mel' amour és az Ego Sum zenekarok. A pályázatra jelentkező zenekarok közül néhány csütörtökön és pénteken is fellép a Döme's Music Pubban: csütörtökön Kóbori Andrea és a Stonecrops zenekar, pénteken pedig a SenioR és a Bronx.

Szombaton a várszínpadon 19.30-tól Best of Dolhai-koncertet láthatunk, hallhatunk. Elhangzanak a népszerű előadó leghíresebb musicallágerei, megidézve ikonikus színpadi szerepeit, és nem fognak hiányozni legkedvesebb saját szerzeményei sem. Dolhai Attila vendége lesz a vásárhelyi közönség

által kedvelt Koszorus Krisztina, Koszika, valamint Szabó Fruzsina is.

21.30-tól pedig az immár 37 éves Hot Jazz Band lép fel, az 1920-as, '30-as, '40-es évek népszerű melódiái kelnek életre korhű tolmácsolásban.

Ugyancsak szombaton a Forगतag SZÜLINAPI PARTIJÁRA várják a bulizni vágyó közönséget, a Jazz&Blues Club három termében három buli lesz, a nagyteremben DJ Andriss retró és kommersz zenéket játszik, DJ Boda és DJ Lowkodi a techno és house zene kedvelőinek teszi a zenét a Piano teremben, a Bunkerben pedig, sörpöng (beer-pöng) bajnokság után, DJ Glyds, Dj DewiL és Magyarország egyik leg-sikeresebb zenei producere, lemezlovasa, Chris Lawyer zenéjére bulizhatunk.

Vasárnap két gyerekkoncert is lesz: a magyarországi Iszkiri modern, vagány gyerekzenét játszó zenekar, 11 órától lép fel a Figura színpadon, majd ugyanott 14 órától Póra Zoli & Stone Hill zenekar 10 éves születésnapjára gyerekkoncertet ad. A Figura színpadon 17 órától a Tűzvarázs zenél.

A várszínpadon 19.30-tól a népszerű Blahalouisiana zenekar koncertezik; az Edda Művek fellépése zárja a tizedik Forगतag koncertsorozatát 21.30-tól.

*

A Vásárhelyi Forगतag programfüzeteit keddtől lehet keresni a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház és a Kultúrpalota jegypénztáránál, a Visit Maros irodájában, illetve a rendezvény különböző programjain. A részletes programot meg lehet találni a www.forgatag.ro oldalon is, és le lehet tölteni a Festivapp telefonos applikációt is, így könnyen böngészhető telefonon a program.

(közlemény)

Az ősz hajú, kék szemű, kicsi asszony gyermekkorom legfontosabb szereplője volt. Ő, az anyai nagymamám volt az első, akit már akkor, négy-öt évesen képes voltam önmagamnál jobban szeretni. Ilyenkor, a nyár végi hazatérések idején szinte mindig eszembe jut – ahogy most is –, ezért rendhagyó módon (bár nem teljesen rendhagyóan, hiszen hasonló időutazásokat és időn túli találkozásokat itt-ott még rejteget ez a sorozat) róla mesélek most egy sóhajtasnyit.

Szomszédaink az Iskola utca 15. szám alatt csak Székely néniként emlegették, és így is köszöntek neki, Pirocska keresztnéve mintha nem is létezett volna. És mintha lábai sem lettek volna (pedig voltak), csak fáradt, öreg szárnyai, amelyekkel mégis fürgén, fiatalosan mozgott, de csak házon belül.

Későn hozta világra édesanyámat, az első vőlegényét ugyanis elvitte a háború, és idő kellett a lelki gyógyuláshoz, házassággá érő, új párkapcsolat kialakításához, mire pedig én is „szinre léptem”, jócskán túl volt a hatvanon. (Szerencsémre édesanyám huszonegy évesen elején már „jelentkeztem”, így 19 év nekem is jutott „Székely néni-ből”.)

Mozgásterét a csontritkulás korlátozta, de a családi „legendári-

umban” volt egy történet, ami árnyaltabbá tette az előzményeket. Édesanyám többször mesélt arról, hogy nagymamám testi egészségét gépirónó korában egy munkahelyi gonosz tréfa kezdte ki. Az egyik kolléganője – viccből vagy miből – valamikor az ötvenes években eldugta a pecsétet, amiért nagymamám felelt, és amelynek eltűnéséért abban az időben egyértelműen börtön járt. Nem tudom, pontosan mennyi idő telhetett el a pecsét hiányának tudatosítása és az ezzel járó jeges félelem, illetve a kacagva feltárt igazság és az eltüntetett értéktárgy visszaszolgáltatása között, de egy biztos: nagymamám sohasem tudott többé munkába menni, sőt az utcára sem nagyon.

Eletem első közel két évtizedében ő volt a „24-ből 24-et” szolgáló jó tündér. Játszott velem képeslapárust és Ember, ne mérgeződj-öt, mesébe illő finomságokat süttött-főzött, rajzolni tanított, igaz, nem nagy sikerrel, bár ő született tehetség volt ezen a téren – kaptam is sok jó jegyet elemi osztályban az otthonról vitt „alkotásaimra” –, és kérés nélkül gondját viselte távollétemben a plüssmackóimnak. A

Haza, a fehér tündérhez

legjobban azt szerettem, amikor leült az ágyam szélére, feltette narancssárga keretes szemüvegét, és olvasni kezdett. Számomra ez az élethelyzet volt a legmegnyugtatóbb a világban, és az, amikor együtt néztük a fehér-fekete Diamant tévé vasárnap délelőttönként korántsem egyhangú műsorát.

Hétköznapi történet

– Nagy Székely Ildikó –

Az egyszer csak élénkpirosra, harsányzöldre váltó látványvilág – édesapám egyik utolsó meglepetése, az akkoriban ritkaságszámba menő, új színes tévénk – és a pár hónap múlva bekövetkező rendszerváltás sokakat hatalmába kerítő eufóriája sem változtatta meg. Ugyanazzal az önfeléd létszerezettel fogadott be mindent, ami az útjába került, anélkül, hogy egy pillanatra is érezte volna, hogy neki mindez kevés, többet szeretne, ha már itt a szabadság, akkor hadd nyiljanak ki előtte is az ajtók, terek.

Földi létem első 19 évében, ameddig a közelünkben volt, egyszer sem jött velünk nyaralni – ke-rekesszékkal ez megoldható lett

volna, de ilyesmire hallani sem akart –, ehelyett bölcs nyugalommal őrizte az otthonunkat, helyettünk is megnézte a kedvenc tévésorozatokot – már előre sajnálkozott, hogy mi mindenről lemaradunk –, amikor pedig a képernyőn nem volt látnivaló, hatalmas boldogsággal merült el valamelyik könyvünk világában. Ezt a fájó elvárásoktól, megvalósíthatatlan vagy nehezen megvalósítható vágyaktól mentes, tiszta életet szerettem volna mindig eltanulni tőle. Azt a szépséges csendet, amivel bele tudott simulni a világba, úgy, hogy közben semmi nem bántotta, és ő sem bántott senkit, semmit.

Gyermek- és tinédzserkorom nyaralásai végén mindig csak a vele való együttélést vártam. Így volt ez a legelső kiránduláson, ötvenesen, amikor Szovátára vittek édesanyámék, és egy hét múlva frissen festett házba tértünk haza – a falakat belengő, számomra illatlant nemesült szag azóta is szorosan összefügg a tudatomban az otthon fogalmával –, és így volt ez jóval később is, amikor első emeleti tömbházlakásunkba jöttem haza a baráti üdülésekből. Mindig

gyermeki örömmel hallgatta az élménybeszámolóimat, ahogy annak idején én is tőle a felolvasott megannyi mesét.

Legtisztábban az utolsó ilyen közös helyzetünk maradt meg bennem – pedig akkor nem kirándulásról, hanem egy éjszakai buliból tértem haza. Azon az őszön – a végsőn – úgy töltöttem az éjszakákat, a gyomrában és tüdejében burjánzó gyilkos kór ugyanis – amiről ő nem tudott, csak mi ketten édesanyámmal – nem hagyta hanyatt feküdni. Fájdalmakról sohasem hallottam panaszkodni – nem akart ilyesmivel gyötörni, hiszen tudta, mennyire sokat jelent ő nekem –, de azt, hogy kivel és mennyit táncoltam azon az éjszakán, türelmesen végighallgatta, mégpedig olyan érdeklődéssel, sőt önfeledt örömmel, mint ahogy annak idején az egyik kedvenc filmsorozatát, a szépséges, fekete lórol szóló Black Beauty nézte.

A létezésnek ez a külső körülményektől mentes, feltétel nélküli szeretetet sugárzó formája az igazi követendő példa számomra azóta is. Nagy valószínűséggel sosem fogom teljesen a magaménak tudni – ahhoz túl sok bennem a türelmetlen indulat –, de hálás vagyok azért, hogy közel két évtizeden át merítkezhettem belőle. Sőt, néha még most is ezt teszem.

AGROVILÁG

Mezőgazdaság * Vidékfejlesztés * Agroturizmus

Szerkeszti: Vajda György

Elfogadták a Tej és kifli program költségvetését

Augusztus elején a kormány az Európai Unió új költségvetési kiírásának megfelelően elfogadta az óvodásoknak és iskolásoknak járó ún. Tej és kifli program költségvetését, amelynek alapján 2023. augusztus 1. és 2029. július 29. között támogatják a megyei önkormányzatokat friss gyümölcs és/vagy zöldség, tej/tejtermékek, valamint tejpor, illetve sütőipari termékek vásárlásában és ezek ingyenes kiosztását az iskolákban. Az összeg tartalmazza a 2023–2024-es tanévre is a program költségeinek fedezését.

A kormányhatározat szerint az új tanévben a kormány 742.617.252 lejt, azaz 150.038.842 eurót fordít az iskolások ingyenes étkeztetésére, amiből az unió hozzájárulása 86.525.308 lej (17.481.626 euró). Ebből 178.236 euróra gyümölcsöt és zöldséget, 303.390 euróra tejet és tejterméket lehet vásárolni. Az önrészre az országos költségvetésből 656.091.944 lejt (132.557.216 eurót) különítettek el. A teljes összegből (742.617.252 lej) még 94.782.996 lejt a gyümölcs és zöldség megvásárlására lehet költeni. Ugyanakkor elkülönítettek 37.612.300 lejt az egészséges táplálkozással kapcsolatos oktatási programokra. Ezenkívül van még 361.134.499 lej tej- és tejtermékekre, tejporra, illetve 211.475.157 lej sütőipari termékekre.

A tanügyminisztérium adatai szerint a 2023–2024-es tanévben 1.880.615 óvodás és iskolás részeseül majd belőle. Az ingyenes étkeztetés napi értékét a következőképpen határozták meg: fejenként egy gyümölcs és/vagy zöldség (0,70 lej), tej és/vagy tejtermék (1,11 lej), illetve sütőipari termék (0,65 lej). Amennyiben a fejadagra szánt összegből jut, két porció gyümölcsöt, három porció tejet, két tejterméket és öt adag pékipari terméket is ki lehet osztani hetente. Az újdonság, hogy az új tanévben egy adagjal több tej- és tejterméket lehet adni fejenként a diákoknak. Ugyanakkor a laktóz- vagy gluténérzékenyeknek, illetve más hasonló betegségekben szenvedőknek az általuk is fogyasztható terméket kötelesek biztosítani a beszállítók.

Az ingyenes étkeztetésre vonatkozó oktatási programra szánt összeget az iskolai év alatt gyümölcs- és/vagy zöldségfarmok, tejfeldolgozó üzemek, mezőgazdasági kísérleti állomások, mezőgazdasági étkeztetésre kiállítások és vásárok látogatásának költségeire lehet fordítani, továbbá az iskolákban termékkóstolókra, kis zöldségeskertek kialakítására és művelésére, tematikus napokra (zöldség, gyümölcs, tej) lehet költeni. Az iskolai étkeztetési program célja az is, hogy a diákokat az egészséges táplálkozásra, a hazai termékek fogyasztására ösztönözzék – áll többek között a kormányprogramban.

Mint ismeretes, a megyei tanácsok hirdetik meg a versenytárgyalást az említett termékek leszállítását biztosító cégek kiválasztására. A nyertes vállalkozások juttatják el az oktatási intézményekbe, ahol általában nagyszünetben osztják ki a diákoknak. A kiegészítő oktatási programokat a tanév alatt kell megszervezzék a tanárok, osztályfőnökök.

Tudomásunk szerint még nem jelent meg a kormányrendelet alkalmazási szabálya, így egyelőre a megyei önkormányzatok nem hirdethetik meg a versenytárgyalást. Tekintettel arra, hogy az eljárás nem változott, a folyamat lebonyolítása nem okoz gondot, valószínű, hogy a határidők lesznek szűkebbek, de ez is a központi hatóságtól függ.

Becze István magyar állami elismerésben részesült

Augusztus 17-én a budapesti Vajdahunyad várában levő Agarmúzeumban az Agrárminisztérium Kárpát-medencei Együttműködések Főosztálya előterjesztésére megalapított – a Kárpát-medence magyar gazdatársadalmának megerősítéséért kiemelkedő tevékenységet folytató külhoni civil szervezeteknek és személyeknek adományozható – Gróf Széchényi Imre Díjjal Becze Istvánt is kitüntették, a Székely Gazdaszervezetek Egyesülete elnökét. Az elismerést augusztus 20-a, az államalapítás és az államalapító Szent István ünnepe alkalmából nyújtotta át dr. Nagy István agrárminiszter.

– Nagy megtiszteltetés volt átvenni dr. Nagy István minisztertől a kitüntetést. Köszönettel tartozom az előterjesztőknek, mindazoknak, akik elkísértek a ceremóniára. Az elismerés annak a csapatnak is szól, amely a Székely Gazdaszervezetek Egyesülete, a székelyföldi falugazdász-hálózat keretében dolgozik, illetve valamilyen formában segíti vidékfejlesztési mozgalmunkat – nyilatkozta a sajtónak a kitüntetés átvételét követően Becze István.

Jelenleg a falugazdász-hálózatban a három megyét felölelő Székelyföldön 32 falugazdász dolgozik. Folyamatosan segítik a gazdákat a pályázati kiírásokon való részvételben. Egyre több mezőgazdasági és étkeztetési termék kerül piacra, üzletbe, és a jó hírnevű Székelyföldi Termék védjegyet viselő árucikkeket terjesztik. A fiatal gazdákat támogató programba több mint 1000 gazda kapcsolódott be. A bio-Székelyföld program keretében szorgalmazzák a biogazdálkodást, ennek eredményeként az elmúlt három évben megduplázódott a biogazdák száma, a három székelyföldi megyében több mint 1500

biogazda tartozik a hálózathoz. Az idén a „székely géngyűrű” program alapján a génállomány-megőrzési tevékenységet is az SZGE koordinálja. A szervezet megnyerte az Európai Uniónak a rövid élelmiszerláncok kialakítására kiírt pályázatát, így közel 1,5 millió eurós beruházással hat nagy projektet indítanak el. A hat pályázaton keresztül 36 partnere van a programnak, köztük a Sapientia Alapítvány,

több szakszövetkezet, két méztermelő, két tej- és két erdei gyümölcsöt feldolgozó egység, valamint egy pékség. Székelyföld 20 legjobb pályázati cégének segítségével támogatják a gazdákat, hogy sikeresen pályázzanak az EU új agrárpolitikájának megfelelő feltételekkel meghirdetett programokra.

Nemrég átadták a csíkszeredai magyar konzulátus szomszédságában a Magyar Ügyek Házát, amelyet az Iskola Alapítvány tart fenn, ahol egy emeletet központi székhelyként használhat a szervezet. Ősszel kihelyezett irodákat nyitnak Erdőszentgyörgyön és Nyárádszeredában. A programokat jövőben is folytatják, részben a magyar Agrárminisztérium támogatásával, erről biztosította az SZGE elnökét a díjat átadó dr. Nagy István miniszter is.

A kitüntetettek. Balról az első Becze István, középen dr. Nagy István miniszter

Fotó: Agrárminisztérium

Gazdanap Fehéregyházán

A Romániai Magyar Gazdák Egyesülete Maros szervezete augusztus 27-én a 12. alkalommal szervez gazdanapot Fehéregyházán, a Petőfi Sándor-emlékparkban.

A rendezvény 9 órától kezdődik. A helyszínen kiállítják termékeiket a környékbeli gazdák, a téren felállított színpadon kulturális műsor lesz. Átadják a Pro Agricultura Transilvaniae érdemdíjakat azok-

nak az erdélyi és magyarországi személyiségeknek, akik hozzájárultak az egyesület tevékenységéhez, illetve az erdélyi gazdatársadalom fejlődéséhez. Az idén tíz személyt részesítenek elismerésben. Délben sor kerül a Magyarok Kenyere – 15 millió búzaszem program keretében a búzaösszeöntésre. A termést és az új kenyert megáldják a helybeli lelkipásztorok, akik hálaadó szabad-

téri istentisztelet tartanak, lesz úrvacsoraosztás is. Átadják a Székely Szívek Tarisznyája elnevezésű adománygyűjtő program keretében az adományt a kuratórium által kiválasztott személynek. Lesz gulyásfőzés, bemutatkoznak a gazdakörök; tapasztalatcserét is tartanak, hiszen a rendezvényen a megyei mezőgazdasági intézmények képviselői is jelen lesznek.

Októberben újraindulhat a marosludasi cukorgyár

Május végén engedélyezte a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Minisztérium a marosludasi cukorgyár újraindítását, miután a korábbi üzemeltető, a franciaországi Tereos Románia cég lemondott róla. Amint erről korábban írtunk, a lebontásra ítélt gyárat a minisztérium közvetítésével a cukorrépa-termesztők szerették volna megvásárolni. S míg a tárgyalások folytak, a létesítmény Mihaela Neagu és Mihai-Daniel Matache tulajdonába került, akiknek már addig is voltak érdekeltségeik az étkeztetési ágazatban, ugyanis az előbbi vásárolta meg és üzemeltette a botfalusi cukorgyárat.

Az üzlet politikai háttér-implikációját sejteti az is, hogy a PSD-kormány gazdasági, vállalkozói és turisztikai minisztere, Ștefan-Radu Oprea kinevezését követően, augusztus 4-én Maros megyében járt, és meglátogatta a gyárat is, ahol értékelte az ipari egység megmentésére tett erőfeszítéseket, és reményét fejezte ki, hogy októbertől beindulhat a cukortermesztés. A miniszter a sajtónak azt nyilatkozta, hogy a cég a teljes termelőkapacitáshoz szükséges cukorrépa-terüle-

tek felére már szerződést kötött a termesztőkkel, ami mintegy 3000 hektárt jelent, ugyanis legkevesebb 6000 hektárról kell majd ideszállítani az alapanyagot. Vali Porojan vezérigazgató ismertette a javítási, karbantartási munkálatok stádiumát, és kijelentette, hogy pályázni szeretnének a korszerűsítési kiadások költségének fedezésére. A miniszter elmondta, hogy tudomása szerint a mezőgazdasági minisztériumban kidolgoznak egy – a szak- tárca saját költségvetéséből

finanszírozandó – támogatási kiírást, amellyel a hazai étkeztetési ágazatot támogatják. És erre pályázhat majd a marosludasi cukorgyár is. Azon is dolgozik a kormány, hogy limitálja a cukorbehozatalt és támogassa a hazai termelést. A termesztőknek szánt tavalyi 2500 eurós támogatás is segítette az ipart – tette hozzá.

Tudomásunk szerint 2023-ra a Mezőgazdasági Intervenció és Kifizetési Ügynökségnél hektáronként 900 eurós támogatásra pályázhatnak a cukorrépa-termesztők, ami valóban segít.

Az egység vezérigazgatója szerint ahhoz, hogy teljes kapacitással működjön a gyár, legalább 8000 hektárról kell beszállítani a cukorrépa-termesztőknek. Az egység vezérigazgatója szerint ahhoz, hogy teljes kapacitással működjön a gyár, legalább 8000 hektárról kell beszállítani a cukorrépa-termesztőknek. Az egység vezérigazgatója szerint ahhoz, hogy teljes kapacitással működjön a gyár, legalább 8000 hektárról kell beszállítani a cukorrépa-termesztőknek. Az egység vezérigazgatója szerint ahhoz, hogy teljes kapacitással működjön a gyár, legalább 8000 hektárról kell beszállítani a cukorrépa-termesztőknek.

mium cukorgyárral, 6-an a románvásári Agrana gyárral kötöttek szerződést. Összesen 2014 hektáron természetesen cukorrépa, mintegy 10 hektár elpusztult (három gazdánál, egyiküknél betegség, másikuknál a tartós esőzés, a harmadiknál növényvédőszer-túladagolás miatt). A mezőgazdasági igazgatóság szakértői augusztus 31-ig a terepen ellenőrzik a termesztőket, eddig, az említett kisebb területek kivételével, mindent rendben találtak.

Mihaela Neagu, a ludasi cukorgyár tulajdonosa megerősítette, hogy folyamatban vannak az újraindításhoz szükséges karbantartási munkálatok. Eddig Ukrajnából nagy tételben hozott cukrot csomagoltak, de a behozatal zárolásával leállt a csomagolóegység. A hiányzó cukorrépa-mennyiséget nyers cukorral pótolják, importból. Szükségük lesz munkaerőre is. Jelenleg mintegy 100 embert foglalkoztat-

nak, de még legalább 60-at kellene alkalmazni. Leginkább a szakemberek hiányoznak. A ludasi gyár igazgatója optimista, szerinte a marosludasi és a botfalusi gyárban annyi cukrot fognak előállítani, hogy exportra is jut.

Sajtóértesülések szerint Mihaela Neagu a Best Achiziții vezérigazgatójaként tavaly vásárolta meg a 2018-ban bezárt botfalusi cukorgyár részvényeinek 60%-át, majd a marosludasi gyárat is. A Libro Events Kft. tulajdonosaként 2021-ben 34.138.178 lej üzleti forgalmat bonyolított le, és 716.965 lej nyereségre tett szert. Az utóbbi évtizedben jelentős szerződéseket kötött állami intézményekkel, miniszteriumok által működtetett cégekkel, ügynökségekkel, polgármesteri hivatalokkal. Lehet, hogy ez a kapcsolatrendszer garantálja majd a fennmaradást. (vajda)

4keréken

Szerkeszti: Nagy-Bodó Szilárd

Normális méretű autók nélkül nem fog menni a villanyosítás

Tisztán elektromos szedán, a Hyundai Ioniq

Illusztráció. Forrás: Wikipédia

Az elektromos autók már több mint tíz éve elkezdtek teret hódítani a globális piacon. Azonban ez idő alatt egyvalami nem változott: mind a mai napig kevés a normál kategóriájú típus. Egyrészt ott vannak a városi kisautók, amilyen például a BMW i3, a Honda e vagy a Dacia Spring. Másrészt a nagy terepjárók, a Tesla Model X, a BMW iX, az Audi e-Tron vagy a Mercedes EQC. A globális autópiacon egyértelműen eltolódott a terepjárók irányába, Európában az SUV-k dominálnak, míg az Egyesült Államokban a hatalmas pick-upok. Így érthető, hogy a gyártók miért ezeket a szegmenseket célozzák meg. Azonban ezekkel az autókkal, amire még egy lapáttal rátesz, hogy az elektromos hajtásért felárat kell fizetni. A villanyautók átlagára ugyanis még mindig magasabb, mint a hagyományos, belső égésű motorral szerelt típusoké. A kicsi és olcsó villanyautók pedig kimondottan csak városi, esetleg agglomerációs felhasználásra alkalmasak, sokan nem szeretnék ezért még egy autót vásárolni, akkor sem, ha az elektromos. Egy amerikai szervezet meg-

állapítása szerint addig nem is lehet villanyosításról beszélni, ameddig nem jelennek meg a normális méretű és felhasználás szempontjából mindent kielégítő elektromos autók.

Az amerikai szervezet kutatásában arra is rávilágít, hogy egyes drága termékeknek nem azért magas az ára, mert sokba kerülnek, hanem mert a vásárló relatív soknak érzi azt, amit fizetni kell érte. Ebben a helyzetben az is nagy szerepet játszik, hogy egyes vásárlók alulfizettek, nem rendelkeznek elegendő pénzzel ahhoz, hogy megvásárolják az egyre drágább új autók, amelyek közül az elektromosak ára még magasabb. Azonban számos jel arra mutat, hogy a villanyautók nem kerülhetnek kevesebbe. Kézenfekvő példa erre a Ford, amelynek egyik vezetője a Jalopnik nevű szaklapnak azt nyilatkozta, hogy hatalmas veszteséggel árulja az elektromos autóit. Vagyis hiába a csillagászati ár, egyes gyártók még így is azt számolják, hogy miként lehetne kevesebbet veszíteni egy-egy eladott autón, nem pedig azt, hogy hogyan lehetne még többet nyerni. Ez pedig komoly hatással van a piacra, hi-

szen a gyártók elkészítik azt a mennyiséget, amely révén benn tudnak maradni a megszabott tisztasági kvótában, így nem kell büntetést fizessenek, és nem gyártanak többet az adott típusból, legalábbis abban az évben. Viszont amúgy

Ford F-150 Lightning, az óriási villany Ford pick-up

Forrás: Ford

A szupersportautókat is utolérte az elektrifikáció

Ferrari SF90, az 1000 lóerős, hibrid Ferrari

Forrás: Wikipédia

sem kell sokat fáradjanak, a Ford szerint ugyanis nincs pénzük a vevőknek, ezért még tovább kell csökkentésük az elektromos típusok gyártását, mert a kínálat messze felülmúlja a keresletet.

A The American Prospect közpolitikai intézet azonban vitába száll a Forddal, a szervezet azon az állásponton van, hogy a villanyautók nem kerülnek sokkal többbe, mint a hagyományos meghajtásúak, de ehhez arra lenne szükség, hogy a méretosztályok se térjenek el jelentősen, vagyis érkezzen el a normális méretű és minden tekintetben használható elektromos autók kora. Ha megnézzük a Kelly Blue Book autóiipari adatszolgáltató adatait, abból az látszik, hogy már most sincs nagy különbség az átlagáraknál. Az Egyesült Államokban ugyanis 55 ezer dollár egy villanyautó átlagára, míg egy belső égésű motorral szerelt átlagosan 50 ezer dollár, azaz az eltérés 10%.

A gond azzal van, hogy az autógyártók továbbra is követik az SUV- és pick-up-mániát, és nem igazán kínálnak olcsóbb elektromos szedánokat, kombikat vagy egyterűket. Igaz, ebben a tekintetben is történt némi előrelépés, ugyanis az Auto News Research&Data Center kutatóintézet adatai szerint 2023 első negyedévében a teljes piacot tekintve – azaz egybevéve a belső égésű motorral szerelt és a villanyautókat –, a szedánok piaci részesedése 21,4%-ra nőtt a 2021 utolsó negyedévi 19,7%-hoz képest.

Az összkép azt sugallja, hogy ha valóban megnövekszik a minden téren használható normális méretű villanyautók piaci részesedése, akkor elindulhatnak lefelé az árak, és a globális autópiacon tesz egy nagy

lépést a villanyosítás irányába. Ez látszik legalábbis az Egyesült Államokból.

Romániában sokkal rosszabb a kép. *Drd. Csiki Ottó* közgazdász, adatelemző, a Babeş-Bolyai Tudományegyetem Közgazdaság- és Gazdálkodástudományi Karának kutatója a *Népújságnak* elmondta, hogy az országban egy átlagos állampolgár éves szinten nettó 8,9 ezer eurót keres. Figyelembe véve az átlagos új autó árát, ez azt jelenti, hogy 31 hónapot kell dolgozzon ahhoz, hogy megengedhessen magának egy új, belső égésű motorral szerelt járművet. Ezzel szemben egy átlagos új elektromos autó megvásárlásához 45 hónapot kell dolgozzon, úgy, hogy az árból leszámítjuk az 51.000 lejes állami támogatást, ami a roncsautóprogram igénybevételével érhető el. Csiki Ottó arra is felhívja a figyelmet, hogy az arányok meghatározásánál fajsúlyos szerepe volt a Daciának, amely Romániában készült, és a hazai munkások állítják elő, az itteni bérekért. Továbbá, mivel itt készül az autó, nincs szükség szállításra, így olcsó marad. A márka tehát lefelé nyomja az arányokat, nélküle sokkal rosszabb lenne a helyzet. Az Európai Unió többi országában sokkal jobb a helyzet, Németországban, ahol átlagosan drágábban lehet új autóhoz jutni, egy jármű megvásárlásához átlagosan elég 11 havi fizetés. Az adatelemző hozzátéveszi, hogy 2018-ban Romániában 35 havi fizetésre volt szükség egy új autó megvásárlásához, tehát javult a helyzet, annak ellenére, hogy az autók drágultak. Viszont még így is sokat kell fejlődjön az ország, hogy elérhetőek legyenek az új autók és különösen az új elektromos autók.

Hiába lesznek drágábbak az autók, és hiába a gazdasági kilátástalanság, a Ferrari szekere az idei első fél évben is nagy jól ment, ugyanis 6959 autót adott el, ami 253-mal több, mint a tavalyi év azonos időszakában. A nagyobb darabszám mellett nőtt az elektromos hajtást is tartalmazó típusok aránya, ami egyértelmű jel, hogy a szupersportautók körében is teret hódított az elektrifikáció, és számolnia kell vele annak, aki ilyen autó mellett dönt.

Az olasz sportautómárka kínálatát jelenleg hat típus alkotja, amelyek közül kettő, a 296 GTB és az SF90 Stradale/Spider hibrid kialakítású. Ez a két modell tette ki a majdnem 7000 eladott Ferrari 43%-át. Ez a trend jól mutatja, hogy a márka vásárlói is elkezdtek elmozdulni az elektrifikáció felé. Ebben az is szerepet játszhat, hogy a csak

belső égésű motorral szerelt Ferrari aránya a jövőben csökkenni fog. Az olasz márka tervei szerint a következő évtized elejére a kínálatuk 80%-ban csak hibrid és teljesen elektromos autók fog állni. Továbbá jövőre elméletileg megérkezik a LaFerrari utódja, amely, az elődjéhez hasonlóan, hibrid lesz, 2025-ben pedig egy tisztán elektromos Ferrari is, legalábbis a tervek szerint.

Ami a 2023 első fél évi eladásokat illeti, a legtöbb Ferrarit Európában, a Közel-Keleten és Afrikában adták el, 3172 darabot. Második az Egyesült Államok 1831 eladott példánnyal, öt követi Kína, Hongkong és Tajvan 735-tel. A legkelendőbb típus a Ferrari 296 GTB volt – ami alátámasztja a hibridek térnyerését –, a második helyen a Roma, a harmadikon a Portofino M végzett.

Közönségszolgálat

Szerkeszti: Szer Pálosy Piroska

A marosvásárhelyi szociális osztálynál

Ingyenes tápszert csecsemőknek

A marosvásárhelyi szociális osztály ingyenes tejport, csecsmótápszert biztosít a házi orvos által felírt recept alapján 0-12 hónapos gyermekek számára, akiket nem szoptatnak, és akik eleget tesznek a feltételeknek.

– A szoptatás súlyos betegség miatt ellenjavallt az anyának és a csecsemőnek egyaránt;

– Egészséges gyermek, aki az anyatej hiánya miatt nem fejlődik megfelelőképpen. A gyermek nem kielégítő növekedését a szoptatási technika és a súlygörbe házi orvos/gyermekorvos vagy neonatológus általi értékelése után a gyermek orvosi lapján rögzítik. A tápszeres tej adásáról csak akkor döntenek, ha az alábbi feltételek valamelyike teljesül:

– a csecsemő nem nyerte vissza a születési súlyát kéthetes kora után;

– a 0-8 hónapos korú gyermek havi 500 g-nál kevesebbet hízik;

– a 8 hónaposnál idősebb gyermek havi 250 g-nál kevesebbet gyarapodik;

Egynaposan

Fotó: Simon Andrea

– örökbefogadott vagy nevelt gyermek;

– elhunyt az anya.

A tápszert a gyermek törvényes képviselője veheti át a marosvásárhelyi szociális osztályon (Dózsa György utca 9. szám, 9-es iroda), az alábbi dokumentumok alapján:

– a törvényes képviselő személyi igazolványa eredetiben;

– a házi orvos által kiállított, az adott hónapra érvényes recept.

További információk a szociális osztály honlapján: <https://dastgmures.ro/> vagy a 0365-430-859-es telefonszám 109-es mellékszámán kérhetők.

A tejport a 2001. évi 321-es számú törvény alkalmazásának módszertani szabályait jóváhagyó 2006. évi 1.253-as rendelet alapján nyújtják – tájékoztatott közleményében a Marosvásárhelyi Szociális Segélyezési Osztály. (szer)

Égő cigarettacsikk, tarlóégetés, lángoló ingatlanok

Bírságoznak a tarló- és avarégetést

Ne gyújts tüzet szeles, száraz időben! Ne dobj el égő cigarettacsikkot a szabadban! – figyelmeztetnek újfent a tűzoltók, a jelek szerint hasztalan. A betakarítás után egyre gyakrabban érkezik hír olyan tüzesetekről, amelyeket a növényzet égetése vagy abból keletkező szikra okozott. A bírságolás ellenére is kora tavasszal és a betakarítás után késő őszig égetik az emberek a határt, a tovaszálló szikrák pedig ingatlanokat is érintenek, egy élet munkáját semmisíthetik meg pillanatok alatt.

Szer Pálosy Piroska

Egyetlen hétvégén, augusztus 18–21. között a Maros Megyei Katasztrófavédelmi Felügyelőséget tizenegy tüzesethez riasztották. A múlt hét végi tüzesetekből öt helyszínen – Botorka, Küküllődombó, Malomfalva, Uzdiszentpéter és Szászrégen körzetében – a felgyújtott száraz növényzet lángjainak továbbterjedését próbálták

megakadályozni. A tűz által érintett terület nagysága megközelítőleg 25 hektár, és amint a tűzoltók megállapították, a tüzeket szándékosan okozták. Ezt megelőzően, augusztus 15-én Malomfalván égettek fel mintegy 20 hektáros területet, a lángok továbbterjedését a tűzoltók több mint kétórás munkával tudták megakadályozni. Ugyanaznap Körtvélyfáján 10 ár területet „tisztítottak” meg ezzel a módszerrel. Augusztus 19-én délután a Székelybereg községi Kendőben égett le egy családi ház tetőzetének 80%-a, ki-

gett egy szoba és a terasz. A tűzoltók a szabadban használt nyílt lángot jelölték meg a tűz forrásaként. Sáromberkén augusztus 20-án este valószínűleg gyermekek játéka nyomán gyulladt meg egy ház tetőzete. Éjjel 1 óra körül a nyáradszeredai tűzoltókat újra Kendőbe irányították egy lángokban álló, hozzávetőleg 30 négyzetméteres melléképülethez. A tüzet szándékos gyújtogatás okozta – áll a tűzoltóság sajtóosztályának tájékoztatójában.

A két nagyon tűzveszélyes idő-

Malomfalva

Nyárádtó

Fotó: ISU

szakban keletkeznek az erdő- és tarlótüzek 70-75 százaléka. A tüzesetek nagy részének fő oka, hogy az emberek nem tartják be a biztonsági távolságot a tűz és a gazdasági épületek, lakóházak, takarmánytárolók, továbbá az erdő, a villany-, telefon-, gázhálózat vagy az utak között, ami igencsak veszélyes, hiszen jelentős anyagi károk keletkeznek.

Annak ellenére, hogy tilos a nyílt láng használata lakóházak, takarmánytárolók, üzemanyag-tárolók, gyúlékony épületek és tárgyak szomszédságában, a tűzoltók országsszerte gyakran kapnak ilyen jellegű riasztást. A mezőgazdasági területek vagy erdőhöz közeli, felügyelet nélkül hagyott tarlótüzek miatt bírságoznak.

Növényzet, hulladék vagy gyúlékony anyagok égetéséhez a polgár-

Romániában is bírságoznak

Kötelező a parlagfű irtása

A mezőgazdasági minisztérium szigorította a parlagfűirtás elhanyagolásáért járó bírságokat. Az ellenőrzés a polgármesteri hivatalok hatáskörébe tartozik, az éves ellenőrzés határideje október 31. A magánszemélyek esetében a bírság 5000 lejig, jogi személyeknél pedig 20 ezer lejig is terjedhet.

A 2018. évi 62-es számú törvényben előírt kötelezettségek elmulasztása esetén a szankciók magánszemélyeknél 1.000–5.000 lej, jogi személyeknél 10.000–20.000 lej között lehetnek. A parlagfűvel benőtt területek ellenőrzését és azonosítását a közigazgatási területi egységek körzetében a helyi hatóságok végzik. A kötelezettségek be nem tartásának ellenőrzését és felderítését a helyi közigazgatási hatóság, a polgármester, a helyi rendőrök vagy az Országos Környezetvédelmi Őrség megbízottjai végzik. A gyomosodás megelőzésének, illetve a gyomirtásnak módja a városon kívüli vagy városon belüli földterületek tulajdonosainak és kezelőinek belátására

van bízva – írja közleményében az Országos Környezetvédelmi Őrség.

A törvény értelmében a telektulajdonosoknak, valamint a közutak, vasúti szakaszok, folyópartok, tavak, öntözőrendszerek, halastavak karbantartóinak kötelessége a parlagfű irtása. Ezt kézi vagy gépi kaszással, gyomirtással végezhetik, de a leghatékonyabb a gyökeres eltávolítás. Mulasztás esetén figyelmeztetik a tulajdonosokat vagy a karbantartókat, a következő lépésben büntetnek is.

A törvény betervezésétől kezdve volt szükség a külföldön is alkalmazott szabályozásra, mert a parlagfű nagyon gyorsan terjed, és rendkívül sok embert vált ki allergiás tüneteket. A parlagfű virágzása idején (július–szeptember) az allergológiai rendelőkben jelentkező páciensek 80 százaléka e növény pollenje kiváltotta tünetekkel fordul orvoshoz. Az allergia tünetei: könnyezés, fáradékonyság, ornyálkahártya-gyulladás, de asztmás reakció is jelentkezhet.

A parlagfű irtásának módozatairól tájékoztató kampányokat szerveznek – közli az egészségügyi, a mezőgazdasági és a környezetvédelmi minisztérium. (pálosy)

Maroskeresztúr

Fotó: ISU

mesteri hivatal által jóváhagyott engedély kell, ugyanakkor óvintézkedésekkel biztonságossá kell tenni az égetést. Meg kell bizonyosodni arról, hogy a tűz nem terjedhet át a szomszédos épületekre, gabonátárolókra, ültetvényekre, erdőre stb., ellenkező esetben 1.000–2.500 lej közötti bírságot szabhatnak ki.

A jogszabály a felügyelet nélkül hagyott tarlótüzekre és a nyílt láng használatára is vonatkozik, amelyek terjedése veszélyezteti a környezet növényzetét és élővilágát.

Nemcsak a mezőgazdasági területek, hanem a kertek, udvarok takarításából származó növényi hulladék (ágak, gallyak, lomb- és fűnyesedék, kerti gaz) elégetése is tilos a magángazdaságokban, a szabálysértő magánszemélyek akár nyolcszáz lejes bírságra is számíthatnak.

A megelőzés érdekében a tűzoltóság időnként közleményben is felhívja a lakosság figyelmét, hogy tartsa be a törvényes előírásokat. Ne dobjanak el égő cigarettacsikkot a száraz növényzet vagy takarmánytárolók közelében. Ne tároljanak faanyagot, takarmányt vagy gyúlékony anyagokat az épületek padlasterében. Tilos a gyufa, gertya, petróleumlámpa használata a takarmányraktárakban, istállóknak, padlásokon. A száraz növényzet közelében, ahol fennáll a veszély, hogy a tűz gyorsan tovaterjed, vala-

mint szeles időben tilos nyílt tüzet rakni. Robbanásveszélyes anyagoktól (gáz és folyékony üzemanyag) csak 40 méternél nagyobb távolságra, nem megfelelően tárolt gyúlékony anyagoktól – fa, papír, textília, kátrány, olaj – pedig legkevesebb 10 méterre ajánlatos nyílt tüzet rakni. Növényzetet égetni csak nappal szabad úgy, hogy mindig legyen kéznél tűzoltáshoz megfelelő eszköz. A tüzet nem szabad felügyelet nélkül hagyni, és csak akkor lehet elhagyni a terepet, ha a lángok teljesen kialudtak. Vasút mentén a száraz és korhadtnövényzetet kötelező módon a terület tulajdonosa kell eltakarítsa. Az utak mentén az útkezelő és az útkarbantartók, illetve a területek tulajdonosai felelnek a takarításért.

A száraz növényi hulladék, avar, szemét engedély és óvintézkedés nélküli, illetve épületekhez, mezőgazdasági területekhez, erdőkhöz, ültetvényekhez közeli égetése a kormány 2007. évi 537-es határozatának értelmében kihágásnak minősül, és 1000 lejtől 2500 lejig terjedő bírsággal sújtható.

Abban az esetben, ha nyílt területen száraz növényzetet akarnak meggyújtani, engedélyt kell kérni, melyet az illetékes polgármesteri hivatal fennhatósága alá tartozó tűzoltó-alakulat vezetője kell láttamoz-
zon.

Tizenegyedik hely Miklós Andreának a világbajnokságon

Bálint Zsombor

A női 400 méter harmadik közép-futamában állt rajthoz a budapesti atlétikai világbajnokságon az erdélyi magyar közösség egyetlen képviselője, Miklós Andrea.

A nagyon erős mezőnyben a kolozsvári sprinter a futamában az ötödik helyen érkezett célba, szoros

versenyben a két előtte végzővel, ami nem volt elég a döntőbe jutáshoz.

Az eredmények összesítése után kiderült, hogy a három közép-futam összesen 24 atlétája közül a tizedik legjobb eredményt teljesítette 50,77 mp-cel, és így az összesítésben egygyel hátrébb, a 11. helyen végzett, mert a második futamból az amerikai Diggs nála gyengébb időered-

ménnyel jutott helyezéssel tovább. Időeredménye 11 századdal maradt el az Európai Játékokon elért egyéni legjobbától, ám ahhoz, hogy idővel döntőbe jusson, a legjobbát meg kellett volna javítania.

Miklós Andrea ideje ismét az olimpiai kvalifikációs szinten belül van, Párizs pedig az első igazi olimpiája lehet, noha harmadszorra ké-

szül ötkarikás eseményre. Rióban azonban még nagyon fiatalon, 17 évesen, csak a 4x400-as váltó tagjaként lehetett ott, Tokióban pedig sérülés miatt vissza kellett a rajt előtt lépnie.

A sűrű hétvége után valamivel lazább volt a hétfői program a budapesti atlétikai világbajnokságon, csak délután szerveztek versenyeket, és mindössze két számban, női rúdugrásban és női 400 méteres gátfutásban volt selejtező.

Klekner Hanga rúdugró (fotó) 4,50 méterrel megjavította egyéni legjobbát, a döntőhöz viszont 4,65 méterrel lett volna szükség. 400 gáton Molnár Janka az első futam 7. helyén végzett, összesítésben 56,21 mp-cel a 30. helyen zárt.

A négy döntő közül az időrendben az utolsót, a női 100 métert övezte a legnagyobb érdeklődés. A jamaicai

Shelly-Ann Fraser-Pryce a hatodik világbajnoki címére készülődött, különösen hogy az amerikai nagy rivális, Sha'Carri Richardson éppen csak becsúszott a döntőbe. Itt azonban a lopakodó 9. pályán hatalmas 10,65 mp-es vb-csúcsot repesztve mindenkit meglepett, Fraser-Pryce pedig 37 évesen még befért a dobogóra honfitársa, Shericka Jackson mögé.

Férfihármasugrásban a viszonylag szerény eredményeket kihasználva megszületett Burkina Faso történetének első atlétikai világbajnoki címe, a nagy dráma azonban férfidiszkoszban következett be, ahol sehogy sem akart összejönni egy 70 méter fölötti dobás – egész az utolsó két kísérletig. Előbb a szlovén Čeh vette át a vezetést, míg korábban a második helyen állt, slusszpoénként viszont a svéd riválisa erre is rátett másfél métert.

Fotó: MTI

Eredményjelző

Férfihármasugrás: 1. Hugues Fabrice Zango (Burkina Fasó-i) 17,64 m. 2. Lázaro Martínez (kubai) 17,41 m. 3. Cristian Nápoles (kubai) 17,40 m.

Férfidiszkoszvetés: 1. Daniel Ståhl (svéd) 71,46 m. 2. Kristjan Čeh (szlovén) 70,02 m. 3. Mykolas Alekna (litván) 68,85 m.

Férfi 110 m gát: 1. Grant Holloway (amerikai) 12,96 mp. 2. Hansle Parchment (jamaicai) 13,07 mp. 3. Daniel Roberts (amerikai) 13,09 mp.

Női 100 m: 1. Sha'Carri Richardson (amerikai) 10,65 mp. 2. Shericka Jackson (jamaicai) 10,72 mp. 3. Shelly-Ann Fraser-Pryce (jamaicai) 10,77 mp.

A Konferencia Liga oltárán

Újabb mérkőzést áldozott fel (a galaci Oțelul elleni után) a superligából az európai siker, a Konferencia Liga oltárán a sepsiszentgyörgyi Sepsi OSK labdarúgócsapata. Meg lehetett volna a győzelem ugyan a nagyszebeni Hermannstadt ellen így is, ám egy – az idényben kapott három gól közül a második – szöglet után kapott gól után csak döntetlenre futotta, s ez egyben figyelmeztető jel arra is, hogy miként állnak fel a belső védők a pontrúgásoknál.

Nem kevesebb, mint hét játékost hagyott ki a Konferencia Liga meccseken általában használt kezdőcsapatból Liviu Ciobotariu, aminél nem lehet egyértelműbb jelzés arra, hogy bizony a csütörtöki, Bodø/Glimt elleni meccset tartják fontosabbnak a klubnál. Sajnos ez a játék is meglátszott, hisz míg az előző években két, szinte azonos szintű garnitúrája volt az OSK-nak, most már mintha Matei, Păun, Ștefănescu, Rodriguez hiánya sokkal jobban meglátszana. Ráadásul balhátvédként kényszermegoldásként Ion Gheorghe állt csatasorba. A csatárokig nemigen jutott el a labda, és az első féldőben mintha a Hermannstadt lett volna aktívabb, de Alhassannak a tizenhatos közepéből az 5. percben félfordulásból laposan mellé küldött lövésén kívül nem jutott helyezethez. Mint ahogy az OSK sem, egészen a 45. percig, amikor a tizenhatos közepén két nagyszebeni védő egymásnak ütközve (szerintük Kallaku hathatós segítségével) elesett, az OSK középpályása ott maradt üresen a labdával, amit a jobb alsó sarokba helyezett.

Szünetben csak egy előre megbeszélte cserét hajtott végre az OSK, hogy Ciobota-

riu és Bălașa is egy-egy féldőt pihenjen, ami talán nem volt a legszerencsésebb, hisz éppen utóbbi maradt le Bejanról az 53. percben egy jobb oldali szögletnél, a nagyszebeni focista pedig fejjel a hálóba küldte a labdát. Aztán Alimi labdavesztését követően Paraschiv vihette rá, de 16 méterről mellé lött.

Ekkor döntött úgy Liviu Ciobotariu, hogy egyszerre négy alapembert küld be, ami néhány percig felfrissítette a játékot. A 61. percben Letica a léccel alól toltta ki Rondón fejesét, a 63. percben Varga jött lendületből egy jobb oldali beadásba, de lövésébe Bejan belerempült, a 68. percben pedig Păun ígéretes távoli lövése pattant egy lábról szögletre.

A lendület azonban hamar kifulladt, a Hermannstadt ismét átvette a kezdeményezést, és szinte fordított egy újabb szöglet után, Gabi

Iancu révén. Az OSK-nak a 80. percben lett volna gólszerzési lehetősége Letica hibás kirúgása következtében, amikor Rondón 30 méterről átvétel nélkül próbált az üresen maradt kapuba rúgni, de célt tévesztett, s végül örvendhetett, hogy nem kapott ki, mert a 89. percben Gabi Iancu két méterről is fölé tudta fejelni, szinte a talaj magasságából.

Mindehhez csak azt fűzzük hozzá, hogy reméljük, megérte a tartalékolás, s egy sokkal jobb Sepsi OSK-t láthatunk csütörtökön a Bodø/Glimt ellen. Mint ahogy azt is, hogy az elhullajtott pontok nem fognak annyira hiányozni majd az elszámoláskor. Sajnos a norvégok elleni két mérkőzés közé iktatott Jászvásár elleni superligameccs elhalasztásához nem járult hozzá a liga, így sűrű és bonyolult időszak elé néz a csapat. (bálint)

Fotó: a Sepsi OSK Facebook-oldala

Jegyzőkönyv

Labdarúgó superliga, 6. forduló: Sepsiszentgyörgyi Sepsi OSK – Nagyszebeni Hermannstadt 1-1 (1-0)

Sepsi OSK stadion. Vezetők: Rareș Vidican (Szatmárnémeti) – Sebastian Gheorghe (Suceava), Daniel Mitruți (Craiova). Tartalék: Ovidiu Robu (Chitila). Ellenőr: Dan Berbecaru (Rm.-Vâlcea). Videóbíró: Iulian Dima (Bukarest). Segédvideóbíró: Ciprian Danșă (Szatmárnémeti).

Sepsi OSK: Niczuly – Oteștiță, Ciobotariu (46. Bălașa), Ńinaj, Ion Gheorghe, Aganovič (60. Păun), Alimi (60. Rodriguez), Kallaku (59. Ștefănescu), Varga, Damașcan (59. Šafranko), Rondón.

Hermannstadt: Letica – Butean, Bejan, Stoica, A. Oroian, Balaure (82. Bărbuț), Szota, Alhassan (66. Biceanu), Neșuț (46. G. Iancu), Bucuroiu (66. D. Iancu), Paraschiv (82. Fonseca).

Gól: Kallaku (45.), illetve Bejan (53.).

Sárga lap: Bălașa (87.), illetve Bejan (60.), Paraschiv (61.), Letica (86.), D. Iancu (90+2.)

A labdarúgó superliga 6. fordulójának eredményei: Petrolul Ploiești – FCU Craiova 1948 4-3, CSU Craiova – Aradi UTA 3-0, FC Botoșani – Galaci Oțelul 0-0, FC Voluntari – Bukaresti Dinamo 2-3, Bukaresti Rapid – Konstancai Farul 3-1, FCSB – Jászvásári Poli 2-1, Sepsi OSK – Nagyszebeni Hermannstadt 1-1, Kolozsvári U – Kolozsvári CFR 3-4.

A Magyar Szent István Rendről

Novák Katalin köztársasági elnök a legmagasabb magyar állami kitüntetést, a Magyar Szent István Rendet adta át Karikó Katalin Széchenyi-díjas biokémikusnak, kutatóbiológusnak és Szilágyi Áron háromszoros olimpiai bajnok kardvívónak. Az MTVA Sajtóarchívumának összeállítását a kitüntetés történetéről:

Kutatások szerint Koptik Odo dömölki apát már az 1741-es országgyűlésen javasolta egy Szent Istvánról elnevezett nemesi lovagrend létrehozását. Esterházy Ferenc gróf 1760-ban nyújtott be javaslatot az uralkodónak civíl érdemrend létrehozására az 1757-ben alapított Katonai Mária Terézia Rend mintájára. Esterházy újabb tervezetét Mária Terézia 1764. február 20-án fogadta el, és Esterházyt nevezte ki az alapítandó rend kancellárjává. A döntés hátterében az lehetett, hogy a királynő 1764 júniusára országgyűlést hívott össze, amelyen a hadiadó emelését szerette volna elérni, s e gesztussal a rendek jóindulatát igyekezett elnyerni.

A Szent István Rend (Insignis Ordo Sancti Stephani) alapítására a királynő legidősebb fia, József főherceg – a későbbi II. József – római királlyá történő koronázásának napján, 1764. május 5-én került sor, és másnap már megtörténtek az első adományozások. A rend magyar jellegének hangsúlyozása érdekében a királynő a jeles alkalomra magyar viseletben jelent meg, kíséretét kizárólag magyar nemesek alkották, és fontos szerepet játszott a ceremónián a magyar testőrség. A rend ünnepe augusztus 20., Szent István király emléknapja, nagymestere az uralkodó lett, latin nyelvű jelmondata így szólt: „publicum meritorum praemium”, azaz a közszolgálatában szerzett érdemek jutalma.

Az alapszabály a rend tagjainak számát százban határozta meg három osztályban: 20 nagykereszt, 30 parancsnok és 50 kiskereszt, e számba az egyházi tagokat nem számították bele. A kitüntetést csak férfiak kaphatták (az egyetlen kivétel az alapító Mária Terézia volt), az első két osztályban a kitüntetés elnyeréséhez négy generációra visszamenőleg kellett nemesi származást igazolni, bár ettől kivételes esetben eltekintettek.

A három osztály jelvénye nagyságban eltérő aranyérmék, sötétzöld zománcos kereszt volt, fölötté a magyar királyi korona képével, a nagykereszthez csillag is járt. A kereszt középpajzsa kerek, vörös zománcos, benne a koronás zöld hármalson halmon fehér kettős kereszt áll, jobbról M.T., azaz M(aria) T(eresia) kezdőbetűk arany színben. A középpajzsot aranyérmék karika gyűrű fogja körbe, benne a rend jelmondata. A jelvényt az első osztályban jobb vállon átvett vállszalagon, a második osztályban nyakon, a harmadikban gomblyukban viselték. A rendnek külön öltözete is volt.

Az Osztrák-Magyar Monarchia 1918-as felbomlása után a Szent István Rend megszűnt, újjalapítását a független Ausztria és Magyarország közötti vita gátolta arról, hogy

Mária Terézia osztrák főhercegnőként, német-római császárnéként vagy magyar királynőként volt-e alapító. 1938-ban, az Anschluss (Ausztria német bekebelezése) után Horthy Miklós kormányzó rendelkezett a Magyar Királyi Szent István Rend adományozásáról, és átvette a rend nagymesteri tisztségét, de a felújított rendet csak néhány alkalommal adományozták.

A kitüntetéssel elsősorban polgári szolgáltatókat ismertek el, politikusok, diplomaták, hivatalnokok és a 19. században már művészek és tudósok is megkaphatták. (A legenda szerint Arany János visszautasította a kiskeresztet, sőt válaszul írta volna A walesi bárdokat – a valóságban a költeményt 1857-ben írta, és tíz évvel később, a kiegyezés után kapta a kitüntetést, amelyet jobb meggyőződése ellenére, barátai unszolására elfogadott, de nem köszönt meg.) Az elismerést protokolláris és külpolitikai okokból is osztották, így a listán szerepel a szabadságharcot leverő Windisch-Grätz herceg, a megtorlást vezénylő Haynau, avagy 1938 után Hermann Göring, a náci Harmadik Birodalom egyik vezetője és Joachim von Ribbentrop külügyminiszter is.

A Szent István Rendet 1946-ban, a köztársaság kikiáltásakor szüntették meg, majd 2011-ben a 2011. évi CCII. törvénnyel megújították.

Az ismét a legmagasabb magyar állami kitüntetésnek számító Magyar Szent István Rend a Magyarország érdekében tett legkiemelkedőbb, különleges érdemek, kimagasló életművek, nemzetközi téren szerzett jelentős értékek elismerésére szolgál. A kitüntetést 2013-tól augusztus 20-án adományozza a köztársasági elnök (aki tisztségénél fogva maga is kitüntetett). A Magyar Szent István Rendnek nincsenek osztályai, nők is megkaphatják, de a jelvény ugyanolyan, mint Mária Terézia korában volt.

Az eddigi kitüntetettek: 2013-ban Egerszegi Krisztina ötszörös olimpiai bajnok úszó és Lámfalussy Sándor (1929–2015) közgazdász, bankár, az „euró atyja”, 2014-ben Kertész Imre (1929–2016) Nobel-díjas író és Rubik Ernő Kossuth-díjas építészmérnök, feltaláló, 2015-ben Polgár Judit olimpiai bajnok nemzetközi sakknagymester és Eötvös Péter Kossuth-díjas zeneszerző-karmester. 2016-ban Marton Éva Kossuth-díjas operaénekes és Makkai Ádám (1935–2020) Kossuth-nagydíjas és Kossuth-díjas költő, nyelvész. 2017-ben Erdő Péter bíboros, prímás, esztergom-budapesti érsek és Vásáry Tamás Kossuth-díjas zongoraművész, karmester. 2018-ban Demény Pál György demográfus, 2019-ben Roska Botond neurobiológus kutatóorvos, 2020-ban Szemerédi Endre Abel- és Széchenyi-díjas matematikus, 2021-ben Lovász László Abel-díjas, Széchenyi-nagydíjas matematikus, az MTA volt elnöke, valamint Vizi E. Szilveszter Széchenyi-nagydíjas és Széchenyi-díjas orvos, farmakológus, az MTA volt elnöke, 2022-ben Miklósa Erika Kossuth-díjas operaénekes és Rofusz Ferenc Kossuth-díjas rajzfilmrendező, a nemzet művésze.

A totalitárius diktatúrák áldozatainak európai emléknapja

Augusztus 23-án tartják a totalitárius diktatúrák áldozatainak európai emléknapját, arra emlékezve, hogy 1939-ben ezen a napon írták alá a Molotov-Ribbentrop-paktumot. Az MTVA Sajtóarchívumának összeállítását:

A sztálini Szovjetunió és a hitleri Németország közvetlenül a második világháború kitörése előtt kötött az egész világot megdöbbentő megnevezési szerződést. A szovjet vezető, Joszif Sztálin azután döntött a kommunista mozgalmat is erkölcsi válságba sodró megállapodás mellett, hogy kudarcot vallottak a nyugati hatalmakkal a kölcsönös biztonsgági garanciákról folytatott tárgyalásai, miközben a tábornoki karban végzett tisztogatás miatt meggyengült Vörös Hadsereg a Távol-Keleten harcban állt Japánnal. A kiegyezés a Lengyelország, majd Nyugat-Európa lerohanását már eldöntő német Führernek, Adolf Hitlernek is kapóra jött, aki így akadálytalanul vihette végbe az agressziót.

Az 1939. augusztus 23-án Moszkvában Vjacseszlav Molotov szovjet külügyi népbiztos és Joachim von Ribbentrop német külügyminiszter által, Sztálin jelenlétében aláírt dokumentum azonnal életbe is lépett. A hét cikkből álló, tíz évre kötött egyezményben a felek kötelezték magukat, hogy tartózkodnak „az egymás ellen irányuló minden erőszakos ténykedéstől, minden támadó cselekménytől és minden támadástól, akár külön, akár más hatalmakkal együtt”. A szerződésnek titkos záradéka is volt, amely német és szovjet érdekszférákra osztotta fel Kelet-Európát, a háború kitörése után ennek alapján zajlott le a területi osztozkodás. A titkos kiegészítő jegyzőkönyv meglétét – amelynek szövegét Nyugaton már 1946-ban közzétették – a Szovjetunió egészen a gorbacsovi peresztrojkáig tagadta.

Mindez csak elodázta az összecsapást: Hitler, miután már nem fenyegette a kétfrontos harc veszélye, 1941. június 22-én hadüzenet nélkül megtámadta a Szovjetuniót, a Molotov-Ribbentrop-paktum hatályát veszítette.

A náci Harmadik Birodalom 1945-ben megsemmisült, de a szovjet érdekszférába került kelet- és közép-európai országokban kommunista diktatúrák épültek ki, amelyek különböző formában, az elnyomás eltérő módjaival egészen az 1990-es évek elején bekövetkezett rendszerváltásig fennálltak.

2008 júniusában az Európa lelkiismerete és a kommunizmus címmel Prágá-

ban megrendezett nemzetközi konferencián Václav Havel volt cseh államfő így fogalmazott: Európa rendkívüli felelősséget visel a nácizmusért és a kommunizmusért, azért a két totalitárius rendszerért, amely ezen a földrészén jött létre. A tanácskozás résztvevői, majd szeptemberben az Európai Parlament (EP) magyar, észt, brit, német és lett képviselői azt javasolták, hogy augusztus 23-át, a Molotov-Ribbentrop-paktum aláírásának napját nyilvánítsák a totalitárius rendszerek áldozatainak emléknapjává.

Az EP 2009 áprilisában fogadott el erről állásfoglalást. Az Európai Unió igazságügyi miniszterei 2011. június 10-én, a magyar EU-elnökség alatti utolsó ülésükön lengyel, magyar és litván kezdeményezésre közös állásfoglalásban emlékeztek meg a totalitárius rendszerek által elkövetett bűncselekmények áldozatairól. A dokumentum emlékeztetett a totalitárius rezsimok áldozatainak emléknapjára, és felkérte a tagállamokat: vizsgálják meg, hogy saját országuk történelmének és sajátosságainak fényében milyen módon történjen a megemlékezés.

Az emléknapot először 2011-ben tartották meg. A soros EU-elnök Lengyelország fővárosában, Varsóban egy uniós kormányzati szintű konferencián abban egyeztek meg, hogy több országot átfogó hálózatot állítsanak fel a totalitárius rendszerek kutatására. Az Európai Emlékezet és Lelkiismeret Platformjának 2011. októberi, prágai alakuló ülésén született megállapodást 13 ország 19 intézete írta alá, Magyarországot a Terror Háza Múzeum képviseli az együttműködésben. 2012-ben az európai emlékeztetővezetők Budapestén írták alá közös nyilatkozatot egy európai múzeum létrehozásáról, melynek feladata a kommunista, a nemzetiszocialista és egyéb totalitárius rendszerek működésének és bűneinek bemutatása.

2018 júniusában Orbán Viktor miniszterelnök avatta fel Óbudán a szovjet megszállás (a kommunista diktatúra) áldozatainak emlékművét. 2019-ben az emléknapon több európai közszolgálati televízió mutatta be a varsói székhelyű Emlékezet és Szolidaritás Európai Hálózata (ENRS) kezdeményezésére készült, az európai totalitárius rendszerek nevében elkövetett erőszak és üldözöttség elszívóinak sorsát felidéző rövidfilmeket, ezek egyike az 1956-os magyar forradalom legfiatalabb áldozata, Mansfeld Péter emlékét idézte.

Akik nem terveznek

Nők mindennapjai a tálib vezetésű Afganisztánban

Két év telt el azóta, hogy a tálibok átvették a hatalmat Afganisztánban. Az Euronews riportere, Anelise Borges által megkérdezett két fiatal afgán nő az azóta eltelt időszakban átéltekről mesélt.

„Úgy általában a mindennapok – nem csupán az én mindennapjaim, hanem több millió lányé és asszonyé, akik ebben az országban élnek – egyformák. Szomorúsággal, fájdalommal és sok csalódással tengetjük napjainkat. Minden egyes nap azzal az aggodalommal fekszünk le este, hogy mi lesz velünk és a jövőnkkel. Teljesen homályos a jövőkép, hiszen a nőknek rengeteg dolgot nem engednek meg, korlátozások vannak, és ezek napról napra nagyobbak. Például, hogy nem járhatnak iskolába, majd egyetemre, nem mehetnek egyedül a piacra, és nem utazhatnak egyedül mahram, azaz férfi kísérel nélkül” – mondta az egyik fiatal interjúalany.

A lányok és nők oktatásának többszöri betiltása a legaggasztóbb a tálibok által bevezetett intézkedé-

sek közül, mivel hatásuk tartós.

A hatalomátvétel előtt több mint százezer afgán nő iratkozott be állami vagy magánegyetemre Afganisztánban. Manapság sokan az online lehetőségekhez, például a Nép Egyeteméhez – University of

the People – fordulnak, hogy megpróbálják folytatni tanulmányaikat.

„Hallgatóink száma ugrásszerűen nőtt: ezerről kétezerre. Azt mondtuk, hogy 2000 főt fogunk befogadni. Mostanra 21 000 afgán nő jelentkezett az egyetemre. Közülük

eddig 2500-at fogadtunk be. Vagyis, jelenleg 2500-an tanulnak egyetemünkön – persze azt szeretnék, hogy még többet tudjunk felvenni. Nem tudni, hogy Afganisztán merre tart. Nem tudjuk, hogyan fog kinézni ez az ország öt vagy tíz év

múlva. De mi és a diákjaink is úgy gondoljuk, hisszük, hogy ha van lehetőség egy jobb jövőre, akkor azt meg kell ragadnunk, és meg kell adnunk a lehetőséget azoknak, akik részesei akarnak lenni” – mondta az egyetem vezetője, Shai Reshef.

A tálibok „csupán” egy akadály a sok közül, amellyel az afgán nőknek szembe kell nézniük tanulmányaik folytatása közepette – a stabil internet és az áram hiányzik.

Míg a tálibok szilárdan hiszik, hogy véget vetettek a 40 éve tartó konfliktusnak, az afgán nők inkább azt kérdeznék: de milyen áron?

„A béke nem csak annyit jelent, hogy nincs háború. Számomra a béke az, hogy az embernek joga van saját magához, a saját választásához. Mi vagyunk ebben a társadalomban az a csoport, amelynek nincs semmilyen joga ebben az országban. A helyzetünk nem jó, és napról napra romlik” – hangsúlyozta egy másik, az Euronews riportereinek nyilatkozó fiatal afgán lány.

Kitiltották a nőket az összes egyetemről

Fotó: euronews.com

(Euronews)

Marosvásárhely
(Központ)

P-ța Mărășești, Nr. 21
0733 553 976

Marosvásárhely (Tudor)

B-dul 1. Dec. 1918, Nr. 126
0755 088 379

Medgyes

Str. Pompierilor Nr. 4
0735 830 678

Nyárádszereda

Str. Pompierilor Nr. 1
0733 553 973

Segesvár

Str. Mihai Viteazu Nr. 40
0770 810 855

Szászrégen (Cardinal)

Str. Cardinal Alexandru Todea, Nr. 25/A
0728 908 856

Szászrégen (Libertății)

B-dul Libertății, Nr. 12/2
0733 553 971

Marosludas

B-dul 1 Dec. 1918, Nr. 7
0735 786 853

Torda

Str. Mihai Viteazu Nr. 2
0729 069 548

Dicsőszentmárton

Str. Victoriei Nr. 21
0736 386 353

www.doraoptics.ro

-15%
KEDVEZMÉNY!
600 RON
ÉRTÉKŰ VÁSÁRLÁS FELETT

Nyilvános vitán az élelmiszer- ipari feldolgozóegységeket támogató program

A Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Minisztérium honlapján nyilvános vitára bocsátották a 2023–2026 közötti időszakra vonatkozó INVESTALIM országos élelmiszeripari, fejlesztési és támogatási programcsomagot, amelyet a kormány a 2023/65-ös sürgősségi kormányrendelettel hagyott jóvá.

A programban részletesen ismertetik azokat az általános feltételeket, továbbá a beruházáshoz szükséges mennyiségi, minőségi, gazdasági mutatókat és szabályokat, valamint a további feltételeket, amelyeknek eleget téve állami támogatás igényelhető élelmiszeripari feldolgozóegységek fejlesztésére. A kormányrendelet meghatározza az önrészt is külön-külön a nagy-, a közepes és kisvállalkozások esetében. Az INVESTALIM programcsomag keretében 2023 és 2026 között régióként a következő élelmiszeripari beruházásokra, fejlesztésekre lehet állami támogatásra pályázni: a hiánypótló hazai és a külföldi piacra szánt versenyképes élelmiszeripari termékek előállítására és forgalmazására; a gazdaságilag gyengébben fejlett megyék mezőgazdasági fejlesztését elősegítő beruházásokra, élelmiszeripari egységek létrehozására; a bezárást (csődöt) megelőző, meglévő termelési kapacitások, vonalak műszaki korszerűsítésére; a lakosság egészséges alapélelmiszer-ellátásának biztosítására.

Az INVESTALIM programot a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Minisztérium kezeli a vidékfejlesztési beruházási ügynökségeken (AFIR) keresztül. A 2023–2026-os időszakra a programra 590 millió eurót különítettek el, azaz évi 147,5 millió eurót.

A részletes adatokat tartalmazó kormányhatározatot a következő elérhetőségen lehet tanulmányozni: <https://www.madr.ro/proiecte-de-actenormative/8434-proiect-hg-aprobare-investalim-2023-2026.html>

A nyilvános vitát követően a határozatot közlik a Hivatalos Közlönyben, utána meghirdetik majd a pályázatot. (vajda)

A kerelőszentpályi szárnyashús-feldolgozó üzem. A program az ilyen jellegű beruházásokat is támogatja
Fotó: Vajda György

Üzleti sikereinek titka:
a jó **REKLÁM!**

Hirdessen a NÉPÚJSÁGBAN,
Maros megye legnépszerűbb napilapjában!

A hirdetési rovatban
megjelent közlemények,
reklámok tartalmáért
a hirdetésfeladó
vállalja a felelősséget!

ADÁSVÉTEL

RABLAPROGRAMBA illő autót vásárolok, az elszállítását és forgalomból való törölését vállalom. Tel. 0748-882-828. (20509-I)

MINDENFÉLE

TV-, MOSÓGÉPJAVÍTÁS a kliens lakásán. Tel. 0740-527-205. (20469)

BÁRMILYEN típusú tetőfedést vállalunk, fából teraszt készítünk, festünk, meszelünk, szigetelünk. Tel. 0770-859-839. (20421-I)

VÁLLALUNK: szobafestést, szigetelést, bármilyen kisebb javítást. Készítünk új háztetőt, virágcserepet lemezből. Tel. 0756-596-889, Berecki Sándor. (20474-I)

TETŐFEDŐ BÁDOGOS vállal tetőkészítést, külső-belső szigetelést, meszelést, javítást és bármilyen munkát, takarítást stb. Tel. 0747-508-707. (20425)

VÁLLALUNK bármilyen típusú tetőfedést, kisebb javítást, külső-belső munkát 10% kedvezménnyel. Tel. 0720-313-818. (20421-I)

VÁLLALUNK tetőjavítást, cserépforgatást, vaskapuhegesztést és bármilyen építkezési munkát (saját anyagból is), vakolást, meszelést, szigetelést. Nyugdíjasoknak 18% kedvezmény. Tel. 0724-148-390, 0743-581-952, István. (20408)

SZAKEMBER vállal bármilyen építkezési munkát, javítást. Anyagot biztosítunk. Tel. 0724-148-390, 0743-581-952, Csaba. (20408)

SZAKEMBER vállal bádogosmunkát, tetőjavítást, meszelést, vakolást, vaskapuhegesztést, kerítéskészítést. Mindenféle anyagunk van raktáron. Tel. 0734-938-711, István. (20409)

TAPASZTALT szakember vállal tetőjavítást, szigetelést, meszelést, kerítéskészítést, járólappal lerakást. Tel. 0759-653-510, András. (20464)

VÁLLALOK tetőjavítást, ács munkát, tetőfedést bármilyen cserepes lemezzel, szigetelést, festést. Tel. 0720-345-360. (20305-I)

MEGEMLÉKEZÉS

Fájó szívvel emlékezem a drága jó édesapára, az ákosfalvi **VARGA FERENCZ ÁRPÁDRA** halálának 21. évfordulóján. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Lánya, Ilona. (mp-I)

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

A KORONKAI VIM SPECTRUM gyógyszergyár GÉPKEZELŐT keres. Feladata: gyártósori gépek beállítása, működtetése és karbantartása. Előnyt jelent a szakmai (műszaki) tapasztalat. Önéletrajzot a vim@vimspectrum.ro e-mail-címre várunk. Érdeklődni a 0365/801-804-es telefonszámon lehet. (sz-I)

AZ OLIGRAF átképez és alkalmaz mechanikában, valamint festés-mázolás terén jártas munkaerőt. Fényképes önéletrajzot várunk WhatsAppon a 0725-917-420-as telefonszámra. (sz-I)

AZ OLIGRAF TERMÉK- ÉS SZOLGÁLTATÁSÉRTÉKESÍTŐT alkalmaz. Fényképes önéletrajzot várunk WhatsAppon a 0725-917-421-es telefonszámra. (sz-I)

RONCSAUTÓPROGRAM 2023

Eladná régi autóját? Most lehetősége van LEADNI akkor is, ha NEM kíván új autót vásárolni. Szállítást, forgalomból kiíratást és helyben fizetést vállalunk!

Információért hívjon a 0741-022-199-es számon.

(-I)

Marosvásárhely 88.0

Segesvár 104.3

Szászrégen 94.7

Szováta 102.0

Spălătorie și detailing auto
Beltrand

autómosó és -kozmetika

– külső-belső tisztítás
– kárpittisztítás, polírozás, viaszozás

Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.

Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

10. VÁSÁRHELYI FORGATAG

Augusztus 22-27.

10 ÉVE ÖSSZEKÖT MINKET

KÖNYVUDVAR DUMA TÉR SZÍNHÁZ KÉZMŰVES VÁSÁR FOLKUDVAR
KIÁLLÍTÁSOK KONCERTEK SPORTFORGATAG TÉKAFORGATAG VOKUDVAR
EGÉSZSÉGFORGATAG CSICSERGŐ CSALÁDI- ÉS GYERMEKPROGRAMOK

EDDA BLAHALOUISIANA

WEST OF DOLHAI FEAT. KOSZIKA HOT JAZZ BAND

TÁRG MESTESÜGÁRESC VÁLTOAREA SPORTIVĂ EXPOZIȚII CURTEA DE VINOTECĂ
PROGRAME PENTRU FAMILII ȘI COPII TÁRG DE CĂRȚI DISCUȚII LA MASĂ ROTUNDĂ
FOLCLOR LA VÁLTOARE VÁLTOAREA SĂMĂȚĂȚII VÁLTOAREA TELEKIANĂ CONCERTE

DE 10 ANI NE UNEȘTE

22-27 august

10. VÁLTOAREA MUREȘANĂ

www.forgatag.ro

Előmozgató intézmények - Sponsor partnerek listája

Magyar Művelődési és Sportminisztérium
CONȘTIINȚĂ JUNTEAN MUREȘ
MAREȘ MEGYEI TANÁCS
MIOI ÚJ EURÓPA ALAPÍTVÁNY
MAREȘ-CRĂI
MAREȘ-CRĂI

**FELSŐVÁROSI
GYŰLEKEZETI NAPOK
-ÉS ELSZÁRMAZOTTAK TALÁLKOZÓJA-
2023. augusztus 25-27.**

MEGHÍVÓ

A Marosvásárhely V.- Felsővárosi Református Egyházközség Presbitériuma nevében szeretettel hívjuk a **FELSŐVÁROSI GYŰLEKEZETI NAPOK-ELSZÁRMAZOTTAK TALÁLKOZÓJA** rendezvényünkre.

Program

Augusztus 25., péntek:

17:00 óra – vendégek és a gyülekezet tagjainak fogadása a felsővárosi református templomkertben

17:30 – Köszöntés

– Kiállítás megnyitó:

ÉLET-képek a Felsővárosi Református Egyházközség múltjáról és jelenéről - beszélgetés Kántor Attila nyugalmazott lelképásztor-esperessel

19:00-19:30 – istentisztelet

Augusztus 26., szombat:

9:00 – kirándulás Marosvécsre: református templom, Kemény-kastély, tájház (jelentkezés a Lelkészi Hivatalban 2023. augusztus 23-ig.)

13:30 – ebéd

14:30 – hazautazás

16:00 – gyülekező, kávézás a felsővárosi templomkertben

17:00 – **Felsővárosi Esték: Előadás: A Filszef-telep és a Székely vértanúk emlékműve** – Sebestyén-Spielmann Mihály történész, író

19:00-19:30 – istentisztelet

Augusztus 27., vasárnap – Újkenyér ünnepe:

11:00 – ünnepi hálaadó úrvacsorás istentisztelet

Az előadások, istentiszteletek ideje alatt gyermekfoglalkozásra várjuk a gyermekeket.

MCA Health Care
ORVOSI LABORATÓRIUM

www.health-care.ro Tel/fax: 0365-882747
Marosvásárhely, Tulipán utca 25. szám

TÁJÉKOZTATÓ

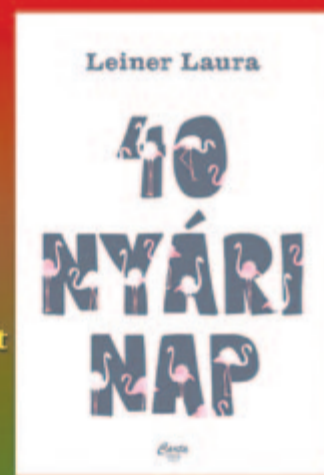
Tisztelt páciensek, tájékoztatjuk Önöket, hogy Marosvásárhelyen, a Tulipán utca 25. szám alatt működő MCA Health Care orvosi laboratórium rendelkezik a Maros megyei egészségbiztosítási pénztári alaplól származó összeggel augusztusra ártámogatott (ingyenes) orvosi analízisek elvégzésére. Ehhez szükséges küldőpapír a családorvostól/szakorvostól.

Az érdekelteket kérjük, hogy előjegyzés érdekében hívják a 0365-882-747-es telefonszámot hétfőtől péntekig 7-19 óra között.

**Újdonságok a
Kobak könyvesboltokban:**

Patricia Gucci
**Gucci - Egy sikeres
dinasztia története**

Leiner Laura
40 nyári nap

Keresse fel kávézónkat
a vásárhelyi
könyvesboltban!

Marosvásárhely, Győzelem tér 18.szám
Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.szám

ETV

ERŐS HÍRADÓK
TELEVÍZIÓ

HÍRADÓ

**MINDEN HÉTKÖZNAP
ÉLŐBEN 19 ÓRÁTÓL**

CityTV
MAROSVÁSÁRHELY

**MAGYAR NYELVŰ ADÁS
KEDD, PÉNTEK 19:00 ÓRA**

228-as
a DIGI hálózatban